2.
Всесоюзная БИБЛИОТЕКА имени В. И. Ленина

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряат-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Буряат-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советалэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 64 (5216)
Вторник
апрелиин
1
1947 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:
РСФСР-эй Министрнүүдэй Советтэ.

ХОЕРДОХИ НЮУРТА
ВЛКСМ-эй Центральна комитедтэ.
Партийна суглаан-большевистскэ хүмүүжэлэй һургуули мүн.
Колхознигуудай үүсхэл
Малай үбэлжэлгын харюусалгатай үе.

ГУРБАДАХИ НЮУРТА:
Шэнэ Сталинска табанжэлэй хоердохи жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө.
Агууехэ хүнтэй уулзаһан тухай.
Тарилгада бэлэдхэлэй дутагдалнуудые дары усадхаха.
Бэлшээриие иимээр хэрэглэхэ хэрэгтэй.

ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:
Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Советтэ.

Партийна хүтэлбэрилэгшэ гээшэ политическэ хүтэлбэрилэгшэ мүн

...сэрэгые илалта түгэлдэрөөр ...нэйнгээ һүүлээр манай ...болбол бүхы дэлхэй дээрэ ...удхатай шэнэ зорилгонуу...ндхэхэ хэрэгтэ оробо.

...ай хойдо тээ айхабтарехэ ...зорилгонуудай гараад байһан ..., арад зоной дайшалхы аван...а шалгарһан вождь болохо— ...болбол өөрынгөө хэжэ байһан ...эридэ, өөрынгөө организаци ...дэ тон шанга эрилтэ табина. ...болбол дайнай хойдо тээхи ...улалтын зорилгонуудтай таа...өөһэдынгөө зэргэнүүдые ...нь татажа, хүдэлмэреэ шэ...табижа байна. Центральна Ко..., нүхэр Сталин болбол бүхы ...йна хүдэлмэриин хэмжээниие ...шууд дээшэнь үргэхые, социа...ческэ байгуулалтын бүхы һал...удта партийно-политическэ ...бэриие бүхэжүүлхые, партийна ...та шангадхахые эринэ.

...ртийна хүтэлбэриин хэмжээ...дээшэнь үргэхын тулада юу ...хэрэгтэй гээшэб?

...үүр Сталин болбол: «Партийна ...бэриие еһотой дээдэ хэмжээн...ргажа дэбжүүлхынь тулада ...ын түрүүндэ партийна хүдэлмэ...шдэй мэргэжэлыень дээшэ...хэрэгтэй»—гэжэ һургана.

...үүр Сталинай энэ заабари дээ...мэдэхэдэ, партийна хүдэлмэ...һайжаруулха проблемэ гээшэ ...хадаа түбхын түрүүндэ пар...кадрнуудай, тэдэнэй мэргэ...й проблемэ болоно, ушарынь ...партиин кадрнууд гээшэ пар...ба гүрэн түрын ударидалгын ...эхы хүсэн мүн. Тиихэдэ кадр...й мэргэжэлые дээшэлүүлхын ...а тэдэнэй идейнэ хэмжээниие ...лүүлхэ, тэдэнэй практическа ...ршэлые баяжуулха, партийна ...ие хэрэг дээрэ бэелүүлхэ та...тэдэнэй шадабариие улам ехэ ...охо ушартай.

...олитическэ линиин абтаад бай...ажал хэрэгэй амжалтые, тэ...олитикын амжалтые эмхидхэлэй ...лмэри шиидхэхэ болоно. Энэ ...а большевистскэ хүтэлбэриин ...ли мүн. Манай парти болбол по...ческэ линиие ябуулха эмхидхэ...арга методээр, амгалан сагай ...уулалтын условидошье, мүн ... байлдаанай условидошье ...арһан методээр угаа баян бо...ой. Манай парти хадаа эмхид...й талант ехэтэй гээшэ. Опера...а, зориг ба үүсхэл ехэтэй эм...гшэ байха шадабари хадаа, ...ье партийна хүдэлмэрилэгшэ...йха еһотой шанарынь мүн. ...дхэхэ шадабаригүй хүн гээшэ ...бэрилэгшэ байжа шадахагүй. ...олитическэ хүтэлбэрилэгшэ ха...хамаг бүхы юумые ойлгожо, ...ооһон ушарые хамтаруулан хара...шадаха, зүб тобшолол хэхэ ба ...заабари үгэхэ еһотой. Манай ...ртн хадаа ажал хэрэгые һайса ...хүдэлмэрилэгшэдэй кадр...дые хэзээ үни һүргэн хүмүү...лээд байнабшуу. «Хүдөө ажалые ...энгүйгөөр, кооперациие мэдэн...өөр, үнэ сэнгэй политикатай та...бэшэ байгаад деревнидэ сэхэ ...адаха хуулинуудые шудалан...өөр, деревнидэ хүтэлбэрилжэ ...хогүй. Ажаүйлэдбэриие мэдэн...өөр, хүдэлмэришэдэй ажаһуу...ые шудалангүйгөөр, хүдэлмэри...эй эриһэн хэрэглэһэн юумые ...энгүйгөөр, кооперации, проф...зуудые, клубна хэрэгые мэдэн...өөр городто хүтэлбэрилжэ боло...—гэжэ нүхэр Сталин хореод ...эй саада тээ хэлээ һэн.

...найда партийна хүтэлбэрилэг...—заводской, городской, район...областной комитедүүдэй секре...нууд — инженернүүд, агроно...уд, педагогууд, научна хүдэлмэ...гшэд мүнөө үсөөн бэшэ бии. ...ай һургуулитай байха гээшэ ...алистическэ байгуулалтын али...участогуудта хэрэгээ һайса мэ...хүтэлбэрилхэ ябадалда туһа ...оно. Теэд партийна хүдэлмэриин ...илгаань юуб гэхэдэ: тэрэ ...а байһан нютагтаа, байһан ...ндоо үлэмжэ шухала удхатай ...гаашье һаань ажахын гансахан ...баряар хизаарлагдаха бэшэ, ха... социалистическэ байгуулалтын ...аг бүхы һалбаринуудта хабаада...сэйнабшуу. Политическэ хүдэл...лэгшэ гээшэ политическэ ба ...ртина талаар эрдэм ехэтэй бай...еһотой.

Жэшээнь, партиин Обкомой секретариие абаад үзэе. Тэрэнэй ажал хэрэгүүдынь айхабтар ехэ байна. Советскэ Союзай область бүхэндэ ажаүйлэдбэри, хүдөө ажал ба культуро-болбосорол гэхэ мэтын олон янзын ажал бии гээшэ. Заводууд, шахтанууд, колхозууд, совхозууд, дунда ба эхин һургуулинууд, научна ба һуралсалай институдууд, хэблэл газетэнүүд, театр, радио эдэ бүгэдэдэ партийна хүтэлбэри үгэхэ хэрэгтэй болоно. Областной, городской, районно партийна комитедүүдэй секретарь гээшэ ехэхэн эрхэ эдлэжэ байһан ниитэ политическэ хүдэлмэрилэгшэ мүн, тиимэ хадаа олон янзын эрдэмтэйшье байха зэргэтэй.

Ажабайдал дээрэһээ харахада, ажал хэрэгүүдые һайса мэдэхэгүй, олониитын ажабайдал ба ажалябуулгын али бүхы талыень хаража ойлгожо шадахагүй байха гээшэ ехэхэн таһалдалда хүргэдэг ушарнууд үсөөн бэшэ үзэгдэнэ. Идеологическа фронт дээрэ партиин Центральна Комитедэй элирүүлэн гаргаһан алдуу эндүүнүүд юу харуулааб гэхэдэ, манай зарим партийна хүдэлмэрилэгшэд уран һайханай литературын, театрын, киногой асуудалнууд тушаа теоретическэ бэлэдхэлээр дутамаг гү, али бага мэдэхэ байшоо. Хүдөө ажалда манай партиин Центральна Комитедэй элирүүлэн олоһон дутуунууд юу гэршэлнэб гэхэдэ, зарим партийна хүдэлмэрилэгшэд хадаа колхозно Уставые хазайлгаһан ленинизмда хоротой ба харша ябадалнуудые обеор...гүй байшоо. Тиимэ партхүдэлмэрилэгшэд гээшэ нэгэ һаа, политическэ талаар өөрынгөө гээгдэнги байһаниие, нэгэ һаа, ленинизмые бодото дээрэ бэелүүлжэ шадахагүй колхозуудай хамтын зөөри гээшэ колхозно байгуулалтын үндэһэ һуурынь болохо байһаниие ойлгохогүй байһанаа харуулба. Марксистско-ленинскэ теориие практика дээрэ бэелүүлхэ шадабари хадаа агуулехэ эрдэм мүн, энэ эрдэмые политическэ хүтэлбэрилэгшэ шудалха еһотой.

Парти болбол манай кадрнуудай идеологическа бэлэдхэлэй хэмжээниие дээшэлүүлхэ тухай нүхэр Сталинай заабаринуудые бэелүүлхэ тушаа бага бэшэ хүдэлмэри хээд байна. Теэд энэ хүдэлмэри бүри үргэнөөр ябуулагдаха еһотой. Манай кадрнууд гээшэ нэгэ газартаа тогтошоһон юумэ бэшэ, харин тэдэнэр ургажа ба нэмэжэ байдаг. Гансахан дайнай үе соо үүтэлбэрилхы партийна хүдэлмэридэ хэдэн арбаад мянган коммунистнууд дэбжүүлэгдээ. Парти болбол өөһэдынгөө кадрнуудые хатуу зоригтойгоор эрдэмдэ һургаг Маркс, Энгельс, Ленин ба Сталинай зохеолнуудые шудалагты, большевистскэ партиин алдарта түүхые, философиие, политическэ экономиие, литературые, партийна байгуулалтын асуудалнуудые шудалагты гэжэ тэдэнһээ үбгэн-залуу илгаагүйгөөр эрихэ зэргэтэй ба эрижэшье байна.

Партиин Центральна Комитет болбол олон шатын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан партийна һургуулинуудые — нютагууд дээрэхи курснуудһаа эхилэн ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партийна дээдэ һургуули ба ниитын научнуудай Академи хүртэр үргэн олон һургуулинуудые байгуулба. В. И. Ленинэй зохеолнуудые дүрбэдэхеэ хэблэжэ гаргаха ябадал һэргээгдээ. И. В. Сталинай зохеолнууд хэблэгдэжэ гарахаа байна, большевистскэ парти ба советскэ гүрэниие байгуулагшад ба вождьнор болохо Ленин ба Сталинай биографинууд хэблэгдэжэ гарахань. Үргэн олоор байгуулагдаһан партийна кабинедүүд болон консультацинууд хадаа өөрынгөө идейно-теоретическэ хэмжээниие дээшэлүүлхээр тус тустаа хүдэлмэрилжэ байһан нүхэдтэ туһална.

Марксистско-ленинскэ эрдэм шудалха ябадал хадаа бүхы партийна хүдэлмэрилэгшэдэй үнэхөөрөө политическэ хүтэлбэрилэгшэд болохо хэрэгтэнь туһалха байна. Тиимэ хадаа, тэрэнь социалистическэ байгуулалтын шэнэ амжалтануудые туйлаха хэрэгтэшье туһа болохо байһаниинь удангүй харагдахал.

(Мартын 23-ай «Правдын» түрүү бэшэгһээ).

РСФСР-эй Министрнүүдэй Советтэ

1947 ондо РСФСР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол 1947 ондо РСФСР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые баталба.

Министрнүүдэй Совет болбол РСФСР-эй ажаүйлэдбэри гээшэ табанжэлэй түсэбэй даалгабариин ёһоор сэрэгэй хойто тээхи шэнэдхэн байгуулалгые хэжэ гол түлөб дүүргээд байһаниинь гражданска продукциие бүтээн гаргалгада оро-һон ба үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудай бүтээлгые ехэ болгоһон дээрэһээнь элеэр харагдана гэжэ өөрынгөө тогтоол соо тэмдэглэһэн байгаа. Иимэ эд товарнуудые бүтээн гаргаха ябадал гүрэнэй ажаүйлэдбэри болон олзоборилгын кооперацн дотор булюу ехэ һуури эзэлэед байна гээшэ.

Дайсанай эзэмдэлгэдэ оро-һон районуудта ажахыень һэргээн бодхоохо табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ ба капитальна хүдэлмэри хэхэ ябадал хадаа, 1946 ондо эдэ районуудай республиканска ба нютагай ажаүйлэдбэриин продукциие 1945 онойхидо орходоо 22 процент хүртэр дээшэлүүлхэ ябадалые хангаба. Тиибэ-ябабшье, эзэмдэлгэдэ оро-һон районуудтахи ажаүйлэдбэриин табанжэлэй түрүүшын жэлэй эсэс болтор гаргаһан продукциин хэмжээнь сэрэгэй урда тээхи хэмжээнэйнгээ хахадтаншье хүрөөгүй байха юм.

1946 ондо РСФСР-эй бүхы районуудта ажаүйлэдбэриин бүтээн гаргаһан юумэнь өөдөө ургажа ...гэлжэлбэ. 1945 онтой сасуулбал түрэнэй ажаүйлэдбэриин бүтээн гаргаһан валова продукциин бүхы хэмжээнь 104,3 процент ба кооперативна ажаүйлэдбэриин продукцинь—105,2 процент болоһон байба. Тиин сэрэгэй үедэ хүдэлмэриин саг-һаа гадуур олоороо ажал хэдэг байһан ябадалые усадхаһанай дашарамда хүдэлмэриин сагай хороогдоод байхадань иимэ ургалта болоһон байнабшуу.

Мүн тэрэшэлэн капитальна хүдэлмэриин ниитэ хэмжээнь ехэ боложо, 1945 онтой сасуулбал 1946 ондо 147,5 процент болоһон байгаа.

1946 ондо РСФСР дотор ган гасуурта хохидоогүй районуудта, илангаяа Баруун Сибирьтэ хүдөө ажалай культурануудай ургасань нэмэһэн байна. Эүгөөр, олоншог областьнуудта айхабтар ехэ ган болоһон дээрэһээ, 1946 ондо оро-һо таряанай, сахарай свеклын болон наран сэсэгэй ургасань 1945 онойхидо орходоо нилээд доошоо оро-һон байна. Ган гасуурһаа хохидоһон районуудта эдеэ-хоолой, үрһэнэй ба малай тэжээлэй талаар түрэнэй туһаламжа үзүүлэгдэбэ.

Эд товарай эрьесын талаар 1946 ондо хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулганууд хэгдэбэ. Жэшээнь, городуудта ба посёлогуудта үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар болон эдеэ-хоолой эүйлнүүдээр кооперативна наймаа хэхэ тушаа хэмжээ абтанхай.

Тиихын хажуугаар РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол ажахын болон культурна байгуулалтын зарим нэгэ һалбаринуудта гараһан хэдэ хэдэн ехэшэг дутуунуудые тэмдэглэбэ, тэдэ дутуунууд 1947 ондо зайлуулагдаха ёһотой.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол 1947 ондо республиканска болон нютагай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гол зорилгонуудые тодорхойлон гаргаба.

Ажаүйлэдбэриин предприятинуудые, мүн городуудай ба улад зоной коммунально-ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангахын тулада нютаг дээрэхи түлишын зүйлнүүдые бэлдэхэ ба шэрэхэ ябадалые тон ехэ болгохо; хүдөө ажалые тракторнуудаар, машинануудаар, запасной частьнуудаар, үтэгжүүлгын зүйлнүүдөөр болон горючаар хангаха ябадалые нилээд ехэ болгожо, агротехникые дээшэлүүлжэ ба хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхажа, үлэмжэ үндэр ехэ ургаса абаха; адуу малай тоо толгойе олошоруулха ба ашаг шэмыень ехээр абаха; сад, жэмэстэ модо ба виноградник тариха талмайнуудые үргэдхэхэ гэжэ һанаашалагдаба.

Мүн тэрэшэлэн үргэн хэрэглэлэй эд бараа бүтээн гаргадаг һалбаринуудай хүтжэлтые түргэдхэхэ, тон түрүүн хүнгэн ба бүд нэхэлгын ажаүйлэдбэриин бүтээн гаргаха продукциие ехэ болгожо (1946 ондо хүрэһэн хэмжээндэ орходоо 17 процентһээ доошо бэшээр дээшэлүүлхэ) болон улад зоной эдлэхэ эд товарай шанарыень һайжаруулха байна.

Илангаяа түлишын ба ой модоной ажаүйлэдбэридэ, барилгын материалнуудай ажаүйлэдбэридэ болон ашса тээхэ ба буулгаха хүдэлмэриинүүдтэ ажалые механизацилхын талаар гээгдэлынь усадхагдаха еһотой.

Предприятинуудые һэргээн бодхоожо ба шэнээр барижа, тон түрүүн нютагай, хүнгэн, бүд нэхэлгын, мяханай ба һүнэй ажаүйлэбэриин предприятинуудые һэргээжэ, ба шэнээр барижа, фабрика ба заводуудые хүдэлгэхэ ябадалые 1947 ондо түргэдхэхэ гэжэ һанаашалагдаба; барилгын материалнуудай ажаүйлэдбэриие нютагай түлишын ба ой модоной ажаүйлэдбэриин һалбаринуудые али болохоор хүтжөөхэ гэжэ һанаашалагдаба.

1947 ондо дүүргэгдэхээр РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй баталһан түрэнэй түсэб соо гэр байрын барилгада, городуудые культурна болбосон болгохо, автомобильна ба морин харгынуудые шэнээр барихa болон һэльбэн заһаха хэрэгтэ нилээд ехэ һуури үүтэһэн байна.

1946 онтой сасуулбал түрэнэй ажаүйлэдбэриин продукциие 10,8 процент болон кооперативна ажаүйлэдбэриин продукциие 12,1 процент хүртэр ехэ болгохо гэжэ шиидхэгдээ; РСФСР-эй нютагай ажаүйлэдбэриин Министерствын талаар үргэн хэрэглэлэй эд товар бүтээхэ ябадалые 14,3 процент хүртэр, РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи промкооперациин Управлениин талаар 14 процент болон Всекоопинсоюзай талаар 11,8 процент ехэ болгохо.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол предприятинуудые хүтэлбэрилхэ болон ажаүйлэдбэриие түсэбэлэхэ хэрэгые үндэһөөрынь һайжаруулха шухала байһан тухай РСФСР-эй Министерствонүүдэй болон эмхизургаанууудай, облисполкомуудай, крайисполкомуудай ба автономно республикануудай Министрнүүдэй Советэй анхаралые хандуулба.

1947 ондо хүдөө ажалай талаар гол показательнуудынь юу байхаб гэхэдэ, колхозуудта тарилгын талмайе 5,7 миллион гектараар ехэ болгохо ба оро-һото культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ; РСФСР-эй совхозуудаар болон РСФСР-эй Министерствонүүд ба эмхизургаануудай туһалбариин ажахынуудаар гарилгын талмай үргэдхэхэ, оро-һото культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ болон малажалай продукциие түрэндэ тушааха ябадалые, мүн сад, жэмэстэ модо болон виноградник тарилгые ехэ болгохо; 1947 оной эсэс болтор колхозуудта ба совхозуудта адуу моридые 4.424 мянган толгой, эбэртэ томо малые 10.438,7 мянган толгой, хони ба ямаадые 18.729,1 мянган толгой, гахайнуудые 3.250,2 мянган толгой болгохо ба колхозуудай шубуун ажалай фермэнүүд дээрэ ба совхозуудта томо шубуудые 13.745 мянган толгой хүртэр нэмээхэ гэбэ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол колхознигуудай байха 253 мянган гэр байшан ба колхозуудта хэрэгтэй 66,8 мянган ажахын байрануудай 1947 ондо барилга хэхэ гэһэн түсэб баталба, тэрэ тоодо дайсанай эзэмдэлгэдэ оро-һон районуудта 134 мянган гэр байшан ба 30 мянган ажахын байранууд баригдаха юм.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол 1947 ондо РСФСР-эй автомобильна транспортын Министерствын талаар автомашинаар ашаа шэрэлгые 15,8 процент ба улад зониие шэрэхэ ябадалые 28,3 процент хүртэр дээшэлүүлхэ гэһэн түсэб баталба; республиканска ба нютагай шанартай автомобильна болон морин харгынуудые шэнээр бариха түсэбынь—1.777 километр ба капитальна заһабари хэхэ түсэбынь — 7.802 километр: баһа 2000 сельсовет ба 185 МТС-ые телефонизацилха гэбэ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол 1947 ондо түрэнэй ба кооперативна худалдаа-наймаанай бутархайгаар худалдагдаха эд товарай эрьесын түсэбые 220 миллиард түхэриг болохоор баталба.

Коммунальна ажахын түсэб болбол коммунальна электростанцинууд дээрэ электроэнерги үйлэдбэрилэн гаргалгые ехэ болгохо, водопровод болон канализациие үргэдхэхэ, трамвайна замуудые, пассажирнуудые шэрэхэ ябадалые ехэ болгохо гэхэ мэтээр хараалһан байна. РСФСР-эй гэгээрэлэй Министерствын эхин, долоон жэлэй ба дунда һургуулинуудта 1947—48 онуудай һуралсалай жэлдэ 17.130 мянган хүн һураха гэжэ баталагдаба, — тэрэнһээ 5700 мянган хүниинь городуудта ба 11430 мянган хүниинь хүдөөдэ һураха байна. Хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулинуудта 310 мянган хүн ба хүдөөгэй залуушуулай һургуулинуудта 200,5 мянган хүн һураха юм. РСФСР-эй Министерствонүүдэй болон эмхизургаануудай дэдэ һургуулинуудта 47,2 мянган хүниие абаха, вузнуудые дүүргэһэн 28,3 мянган хүниие һургажа гаргаха, РСФСР-эй Министерствонүүдэй болон эмхизургаануудай техникумүүдтэ 125,1 мянган хүниие абаха ба техникумуудые дүүргэһэн 98 мянган хүниие һургажа гаргаха гэжэ тогтоогдобо.

Хүүгэдэй байшангуудта 394 мянган ба хүүгэдэй садуудта 434 мянган үхибүүд хүмүүжүүлэгдэхэ байна. 1947 ондо республика дотор 385 театральна коллектив, 16425 киноустановко, 2450 районно культурын байшангууд, 11450 олоной библиотекэ, 10.630 хүдөөгэй клуб ба 30.630 уншалгын байшангууд хүдэлмэрилхэ юм.

1947 ондо РСФСР-эй элүүрые сахиха Министерствын талаар өмнэлгын газарнууд иимээр тогтоогдобо гэбэл: 463 мянган больничнэ койконууд, 7900 хүдөөгэй врачебна участогууд, 21.990 поликлиникэ, 2150 халдабарита үбшэнтэй тэмсэхэ санитарна станцинууд, 545 мянган һууритай саг үргэлжын яслинууд бии байха гэхэ мэтэ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ ба кадрнуудые һурган бэлдэхэ тушаа 1947 оной түсэбые баталба. Энэ түсэб хадаа республиканска болон областной ажаүйлэдбэриин предприятинууд дээрэ ажалай бүтээсые 1946 онойхидо орходоо 7,2 процент хүртэр дээшэлүүлхэ ба барилга дээрэ — 8 процент болгохоор хараалһан байна.

Капитальна барилга хэхэ түсэб хадаа 2631 миллион түхэриг хэмжээтэйгээр ба гол барилгын фонднуудые ашаглалгада оруулха түсэб 2443,8 миллион түхэриг хэмжээтэйгээр баталагдаа; барилгын үнэ сэнгые 5 процент хүртэр химдаруулха гэбэ. РСФСР-эй түрэнэй ажаүйлэдбэриин талаар капитальна вложениин түсэб 842,4 миллион түхэриг хэмжээтэйгээр баталагдаа, тэрэ тоодо дайсанай эзэмдэлгэдэ оро-һон районуудта — 321,2 миллион түхэриг болоно; гэр байрын — коммунальна ба культурна ажаһуудалай барилгын талаар капитальна вложени — 1557,2 миллион түхэриг ба тэрэ тоодо дайсанай эзэмдэлгэдэ оро-һон районуудта 566,4 миллион түхэриг болохо юм.

Нютагай түлишын ажаүйлэдбэриин Министерство хадаа 390 мянган тонно нүүрһэ, 211 мянган тонно торф малтажа абаха предприятинуудые; барилгын материалнуудай ажаүйлэдбэриин Министерство хадаа 450 миллион кирпиисэ, 127 мянган тонно известко, 55 мянган тонно цемент, 42 миллион хэһэг черепицэ үйлэдбэрилэн гаргаха предприятинуудые; хүнгэн ажаүйлэдбэриин Министерство хадаа жэл соо 7.67 миллион паар гутал оехо, 27 миллион паар эрэ-эхэнэр оймһо нэхэхэ болон утаһа ээрэлгын 56,5 мянган веретенэ хүдэлгэхэ предприятинуудые; РСФСР-эй бүд нэхэлгын ажаүйлэдбэриин Министерство—53,3 мянган веретенэ ба 1478 бүд нэхэлгын станогуудые хүдэлгэхэ предприятинуудые ашаглалгада оруулха еһотой.

Нютагай исполкомууд хадаа 1947 ондо 23,7 мянган киловатт шадалтай электростанцинуудые хүдэлгэхэ, 560 километр ута электросеть, 252,7 километр водопроводно лини, 140.2 километр трамвайна харгы, 8227 һууритай банинуудые ашаглалгада оруулха еһотой.

Городуудта ба хүдэлмэришэдэй поселогуудта 932,1 мянган квадратна метр гэр байра, тэрэ тоодо нютагуудай Советүүдтэ хабаатай 587,3 мянган квадратна метр ба РСФСР-эй Министерствонүүдтэ болон эмхизургаануудта хабаатай 344,8 мянган квадратна метр гэр байранууд ашаглалгада оруулагдаха болоно.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол 306 мянган квадратна метр гэр байра, 40,2 мянган һурагшадай багтаха һууритай һургуулинууд, 3,9 мянган койкотой больница ба нарайлалгын гэриүүдэй барилгые 1947 ондо дүүргэжэ, ашаглалгада оруулхыень гражданска гэр байрануудай барилгын Министерствые уялгалба. РСФСР-эй Министрнүүдэй, Советэй дэргэдэхи хүдөөгэй ба колхозно барилгын хэрэгүүдые эрхилхэ главна Управлени болбол дайсанай эзэмдэлгэдэ оро-һон районуудта 1947 ондо 81,3 мянган һурагшадай багтаха һууритай 414 хүдөөгэй һургуули, 44 хүдөөгэй культурын байшангууд, хүдөөгэй районно центрнүүдтэ 13 библиотекэ, хэлхээ-холбоонно эмхизургаануудта хэрэгтэй 399 гэр байшангуудые 1947 ондо шэнээ бариха ба һэргээн бодхоохо уялгатай.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол 1947 ондо областьнуудта, хизаарнуудта, автономно республикануудта ба республиканска (РСФСР) мэдэлтэй городуудта нютагайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ түсэбүүдые болон дайсанай эзэмдэлгэдэ оро-һон районуудта нютагайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гол показательнуудые баталһан байна.

* * *

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ болон үлүүлэн дүүргэхэ оролдожо байһан хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенциин ажалай эдибхи хэшээлые толгойлохые РСФСР-эй Министерствонүүдые ба эмхизургаануудые, областной ба хизаарай исполкомуудые, автономно республикануудай Министрнүүдэй Советые болон республиканска (РСФСР) мэдэлтэй городуудай исполкомуудые уялгаһа байна.

ВЛКСМ-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ

ВЛКСМ-эй ЦК болбол «Дайнай үүлэй үедэ хүдөө ажалые хүргжөөн дэбжүүлхэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Пленумэй тогтоол гараһанай дашарамда комсомольско организацинуудай хэхэ хүдэлмэри тухай» шиидхэбэри гаргаһан байна. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Пленумээр табигдаһан зорилгонууд хадаа, хүдөө ажалые саашадаа хүргжөөн дэбжүүлхын түлөө тэмсэлдэ залуушуулай хүсэ шадалые бүхыдэнь өлсүүлэн гульдхаха тушаа тон эршэмтэй, шадамар бэрхэ ба олон янзын политическэ болон эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулхыень комсомольско организацинуудһаа эринэ гэжэ тэрэ тогтоол соо тэмдэглэгдэбэ.

ВЛКСМ-эй ЦК болбол ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Пленумээр табигдаһан зорилгонуудые хүсэндэнь хүргэхын тулада дайшалхы хүдэлмэри ябуулхыень комсомольско эхин организацинуудые, райкомуудые, горкомуудые, обкомуудые, крайкомуудые, союзна республикануудай комсомолой ЦК-нүүдые уялгалһан байна. Колхозуудта, совхозуудта, МТС-үүдтэ, мүн хүдөө ажалай захилнуудые дүүргэжэ байһан ажаүйлэдбэриин предприятинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан комсомолецууд аршэтэй шангаар ажаллажа, дайнай хойто тээхи үедэ хүдөө ажалые һэргээн бодхоохо ба улам ехээр хүргжөөн дэбжүүлхын түлөө тэмсэхэ үльгэр жэшээ харуулха ехотой. Комсомольско организацинууд хадаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые залуушуулда ойлгуулжа үгэхэ, тиихэдээ уншалганууде, хөөрэлдөөнүүдые, лекциинүүдые, элидхэлнүүдые эмхидхэхэ, энэ тогтоолые дүүргэлтэ болгохо хэрэгтэ залуушуулай хабаадалсаха тухай асуудалые комсомолецууд болон залуушуулай суглаан дээрэ зүбшан хэлсэхэ уялгатай.

ВЛКСМ-эй ЦК болбол тарилгын талмай үргэдхэхэ ба хүдөө ажалай культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ түсэбүүдые дүүргэхэ ба улуулэн дүүргэхын түлөө, зүб севообородтой болохын түлөө, үбһэ ногооной тарилгые үргэдхэхэ, газараа элдүүрилхэдээ агротехникые һайжаруулхын түлөө хагдэхэ тэмсэлдэ партийна, советскэ, хүдөө ажалай органуудта, колхозуудай правленинүүдтэ, совхоз ба МТС-эй директорнүүдтэ тон эдибхитэй туһаламжа үзүүлхыень комсомольско организацинуудые уялгалһан байгаа.

Колхозуудта ба совхозуудта уһанай хаалта ба нуурнуудые шэнээр бариха болон һэльбэн заһаха тушаа, малажалые хүргөөхэ түсэбые дүүргэхэ түшаа, үхэр малай ашаг үгэлгые дээшэлүүлхэ тушаа, мяха, һүноо, ехээр абаха тушаа комсомолой хүсөөр ехэхэн хүдэлмэри хэхэ гэжэ һанаашалагдаба.

МТС-эй комсомольско организацинууд хадаа трактөрна бригада бүхэн, залуу тракторист бүхэн агротехническэ заабаринуудые наринаар сахижа, трактораар хүдэлмэрилхэ халаанайнгаа даалгабариие үдэр бүрилэ дүүргэхэ ба үлуулэн дүүргэхэ ябадалые туйлаха ehотой гэжэ дурадхаһан байна.

Комсомольско организацинууд болбол совхозуудта саг үргэлжэ ажаллаха хүдэлмэришэдэй, мэргэжэлтэй ба албахаагшадай кадрнуудые бии болгохо хэрэгтэ эдибхитэйгээр хабаадалсаха, совхозно хүдөө ажалай һургуулинуудые эмхидхэхэдэнь, һуратиадые абахаһань багшанарые шэнэн олохоорнь эр байшан болон һуралсалай бүлые бэлэдхэхэдэнь партийна организацинуудта, совхозуудай директорнүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ, совхозуудта хүдэлмэрилжэ байһан залуушуулай материальна ба ажаһуудалай условинуудые һайжаруулха тулай саг үргэлжэ оролдохо, совхозуудай бүүсэнуудые культурна болбосон болгохо, клубуудые баринда улаан булангуудые байгуулхын үлөө үүсхэл хэшээл гаргаха уялгатай.

ВЛКСМ-эй ЦК болбол уялгата ушаалганууд тухай хуулиие хэлбэлилтэгүйгөөр дүүргэхын түлөө тэмсэлэ гээшэ комсомольско организацинуудай туйлай шухала зорилго үүн гэжэ тоолоно. Комсомолой зорилго хадаа, колхоз ба совхоз бүэнөөр талаха бэлэдхэлэй ба малажалай продуктнуудые тушааха түлэбэ тогтоогдомол болзор соонь үүргүүлхэ ябадал болоно.

ВЛКСМ-эй ЦК болбол хүдөө ажалые һэргээн бодхоохо ба хүргжөөхэ түсэбые дүүргэхэ болон үлуулэн дүүргэхын түлөө, хабарай тарилгые болон удаа тэрэнь хэгдэхэ хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдые амжалтатайаар үнгэргэхын түлөө, Бүхэсоюзна хүдөө ажалай выставкэдэ хабаадалаха эрхэ олохын түлөө хүдөөгэй заруушуулай дунда социалистическэ үрысөөниие үргэнөөр дэлгэрүүлхыень колхозуудай, совхозуудай, МТС-эй комсомольско организацинуудые ВЛКСМ-эй райкомууд, обкомууд, крайкомууд, союзна республикануудай комсомолой ЦК-нуудые уялгалһан байна.

ВЛКСМ-эй ЦК болбол сад ба жэмэстэ модо тарижа дэлгэрүүлхын түлөө, шэнэ питомнигуудые бии болгохын түлөө, тосхон ба деревнинүүдые ногооруулхын түлөө оролсое! гэһэн уряалтайгаар хандаһан Владимирска областиин Небыловскэ районой «Серп и Молот» гэжэ колхозой комсомолецууд ба залуушуулай үүсхэлые һайшааһан байгаа.

Комсомольско организацинууд хадаа хүдөөгэй электростанцинуудай барилгада, станционно байрануудые, уһанай хаалта, электричество дамжуулха линиинүүдые бариха хүдэлмэридэ хүдөөгэй электрофикацида хэрэгтэй кадрнуудые һурган бэлдэхэ ябадалда бүри ехэ эдибхитэйгээр хабаадалсахаар комсомолецууд ба залуушуулые элсүүлэн гульдхаха зэргэтэй.

Хүдөө ажалай машинануудые, запасной частьнуудые, зэмсэг хэрэгсэлнүүдтэй полевой сумканууде бэлдэхэ болон тэдэниие хүдөө нютагуудта хаһа саг соонь эльгээхэ тушаа даалгабаринуудые дүүргэхэ ябадалые өөһэдынгөө хиналтада абахые, мүн ажаүйлэдбэриин предприятинуудай зүгһөө МТС-үүдые шэфтээ абалгада комсомолецууд ба залуушуулай эдибхитэйгээр хабаадалсаха ябадалые хангахыень ВЛКСМ-эй райкомуудта, обкомуудта, крайкомуудта, союзна республикануудай комсомолой ЦК-нүүдтэ, ажаүйлэдбэриин ба транспортын промкооперациин предприятинуудай, ремесленнэ училищануудай болон ФЗО-гэй һургуулинуудай комсомольско организацинуудта дурадхагдаба.

ВЛКСМ-эй ЦК болбол түрүүшын ээлжээнэй ударна барилгануул болохо тракторна заводуудай барилга хэжэ дүүргэхэдэнь эдибхитэйгээр хабаадалсаха ябадалые хангахыень комсомолой Алтайска крайком, Минскэ, Сталинградска, Харьковска, Владимирска, Воронежско обкомуудые уялгалһан байха юм.

ВЛКСМ-эй ЦК болбол хүдөө ажалай хүдэлмэри ба хүдөөгэй электростанциилуудай барилга хэхэдэнь туһаламжа үзүүлхын тулада зунайнгаа амаралта соогүүр колхозуудта, совхозуудта ба МТС-үүдтэ ошожо ажаллаха хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлһэн хүдөө ажалай механизаци ба электрофикациин, автомеханическа, зооветеринарна, гидромиллиоративна Московско институдуудай, загаһанай ажаүйлэдбэриин институдай ба Тимирязевай нэрэмжэтэ хүдөө ажалай академиин студентнүүдэй үүсхэлые һайшааба.

ВЛКСМ-эй ЦК болбол дайнай һүүлэй үедэ хүдөө ажалые улам ехээр дэбжүүлхын түлөө тэмсэлдэ хүдөөгэй залуушуулые үргэн олоорынь элсүүлхэ зорилго хадаа, колхозуудай, совхозуудай ба МТС-үүдэй комсомольско организацинуудые хүтэлбэрилхэ хэрэгые үндэһөөрынь һайжаруулхые ВЛКСМ-эй райкомууд, обкомууд, крайкомууд, союзна республикануудай комсомолой ЦК-һаа эринэ гэжэ өөрынгөө тогтоол соо тэмдэглэнэ.

(ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Заиграйн аймагай «Улаан-Эрхирэг» колхозой луговод Жигмыт Раднаев. Нүхэр Раднаев хадаа февраль соо үнгэрһэн Заиграйн аймагай хүдөө ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй суглаанда хабаадаха зуураа, 1947 ондо 50 гектар рекордно участогай гектар бүриһөө 50 центнер ургаса хуряаха гэһэн уялга абаһан байна.

И. Красавцевай фото.

КОЛХОЗНИГУУДАЙ ҮҮСХЭЛ

Энэ жэлэй үбэл республикын колхозуудай олонхи адууһа малынь сабшалан дээгүүр бэлшээгдэн ондо оруулагдажа байна. Тиимэдэ, тэндэ үлэһэн адуу малай аргалые нэмэлтэ наг шэбхэ болгон хэрэглэжэ, тэрээгээр газар үтэгжүүлхэ ябадал тон шухала болоно.

Сабшалангай ургасые дээшэлүүлхэ энэ зүйлые үтэгжүүлгэ болгожо хэрэглэхын түлөө Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой членүүд үшэтэ үүсхэл гаргаһан байна. Тэдэнэрэй үүсхэлые колхозой правлени халуунаар дэмжээд, адуу малай аргалые бутаргажа, наг шэбхэ болгон үтэгжүүлгэ хэхэ хүдэлмэридэ колхознигуудай ниитын гаралга эмхидхэһэн байха юм. Энэ колхозой сабшалан дээгүүр 700 шахуу эбэртэ бодо мал бэлшэжэ байна. Эдэ һүрэгүүд нилээдгүй ехэ аргал шэбхэ үгэһэн байха юм. Тиин, тэрэниие бүхыдэнь үтэгжүүлгэ болгон хэрэглэхын түлөө колхозой членүүд эдэбхитэйгээр оролсоо.

Н. Мункоев.

Агитплаката

БМАССР-эй финансын министерство болбол республикын финансын эрхим хүдэлмэрилэгшэдэй ба эдибхитэдэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлхын зорилгоор, ехэ плаката хэблэлдэ оруулхаар бэлэдхэжэ байна. Энэ плаката соонь Бичурын аймагай финансын таһагые даагша Б. С. Санжижапов, тус аймагай Харланай сомоной советдэй түрүүлэгшэ Б. Ц. Дымбрылов, Улан-Удын урадхалгын конторын комсодой түрүүлэгшэ Щербаков ба бусад түрүүшүүл тухай статьянууд ба тэдэнэрэй портредүүд харуулагдаха юм.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ПАРТИЙНА СУГЛААН—БОЛЬШЕВИСТСК ХҮМҮҮЖЭЛЭЙ ҺУРГУУЛИ МҮН

Кяхтын аймагай «Улаан табан гууд» колхозой дэргэдэхи партийна эхин организаци багахан ба тогтоогдоһоор нэгэ жэл боложо байна. Тиибэшье, тус парторганизациин хэһэн хүдэлмэри малажалтай колхозуудай коммунистнуудта горьтойхон һургаал боломоор. Эндэ партийна суглаан хадаа коммунистнуудай хүмүүжэлэй һургуули болоһон ба партийнабэшэ колхознигуудта горьтойхон туһа үзүүлнэ.

Колхозой ажахын мүнөөдэрэй шухала зорилгонуудтай тааралдуулһан асуудалнуудтайгаар һара бүри хоер дахин партийна суглаан үнгэргэгдэдэг байна. Нэн түрүүндэ, малажалайнгаа байдал тухай хэлсэдэг юм. Адуу малайнгаа тобир тарган ба дулаан байратайгаар ондо орохо гухайда сентябрь һара соо дэлгэрэнгы түсэб зохеоһон юм. Энэ түсэбэйнгөө хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһаниень болон, эндэ тэндэ гараһан алдуу дутуунуудые усадхаха хэмжэнүүдые удаадахи һарануудта зүбшэдэг байгаа.

Ажахын асуудалнуудые хэлсэхэдээ нээгдэмэл партийна суглаануудые үнгэргэжэ партийнабэшэ эдибхитэн, түрүү ажалшадые хабаадалсуулдаг байна.

Январь, февраль һаранууд соо үнгэргэгдэһэн партийна суглаанууд хадаа коммунистнуудай ямар бэлэдхэлтэйгээр, яажа суглаандаа хандадагыень тодоор харуулаа. Малажалай үбэлжэлгын ябаса тухай гэһэн асуудалтайгаар январиин 14-дэ партийна суглаан үнгэргэгдэһэн юм. Суглаанай болохоһоо 7 хоног урда тээ бүхы бригада фермэнүүдээр зарлал гаргагдаһан байгаа. Суглаанайнгаа эдибхитэйгээр үнгэрхын ба бодото байдалые элитээр харуулхын түлөө парторганизациин секретарь нүхэр Цыбик Цыренов гэгшэ коммунист нүхэр Гыгмытовтэ бусад партийнабэшэ малшадтай хамта үбэлжэлгын ябасые шалган үзэхэ даалгабари үгэһэн байна. Тэдэнэр фермэнүүд дээгүүр ажабайдалтайнь танилсахаһаа гадна, малнуудай ямараар бэлшээгдэдэгые, уһалагдадагые шалган үзөөд, партийна суглаанда элидхэн хэлэхэ захяатай байгаа.

Интэжэ партийна суглаанай эхилхэһээ бүри үрид колхозно ажахын бүхы һалбаринууд шалгагдан үзэгдэһэн байна. Партийна сутлаанда бэлэдхэл хадаа фермэ ба бригаданууdай өөһэд өөһэдыгөө шалгалсалга болоо. Колхозник бүхэн энэ шалгалтада хабаадалсажа, өөрынгөө һанал бодолые хэлэхэ хүсэлэнтэй байһаниинь элитэ.

Партийна суглаанда ВКП(б)-гэй членүүдһээ гадна 15 партийнабэшэ колхознигууд хабаадалсаа. Нүхэр Гыгмытовэй элидхэлэй һүүлээр тэрэнэй олонхинь үгэ хэлэһэн байна.

Үгэ хэлэгшэд болбол малажал дээрэ байһан бүхы дутагдалнуудые шүүмжэлһэн ба тэдэниие усадхаха тушаа хэмхээнүүдые хараалһан байна. «Манай колхоздо социалистическэ мүрысөөн гээшэ үргэн ажалшадай мүрысөөн боложо шадаагүй. Адуу малай үбэлжэлгэдэ горьтойхон дутагдалнууд бии. Коммунистнууд малшадай хүдэлмэриие үшөөл хүсэдөөр толгойлжо шадаагүй байна» гэжэ ВКП(б)-гэй член нүхэр Доржиев хэлэбэ.

Тус суглаан дээрэ тодорхой шиидхэбэри абтаба.

Интэжэ тус суглаан эдэбхи ехэгэйгээр үнгэргэгдэһэн байна. Хараалагдаһан хэмжээ-ябуулганууdаа хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ эрилтэ коммунист бүхэнэй урда табигдаа.

Нэгэ хэды хоноод байхада партийна организациин секретарь абтаһан шиидхэбэринүүдэйнгээ дүүргэлтые бэеэрээ шалгажа үзөө. Партийна суглаанай шиидхэбэриин ehoop бүхы малшад өөһэд өөһэдөө социалистическэ уялганууdые абаһан ба тэдэнэй ажалай туйлалтанууд тусхай доска дээрэ бэшэгдэжэ олоной анхаралда гаргагдадаг байгаа. Мүн ханың газетэ ба «дайшалхы хуудаһанууd» гаргагдаһан байха юм. Гадна, үбһэ, һолоомо, малай үбэлэй бэлшээриин байранууdай дэргэдэ асарагдаһан ба малнуудай уһалуурие һайжаруулхын түлөө нэгэ худаг шэнээр малтагдаһан байгаа. Фермэнүүдэй дэргэдэ улаан булангууd тогтоогдонхой. Малшадай байха гэрнүүd хүсэд заһабарилгдаа. Суута малшан нүхэр Лодомпилов малаа үбэлжүүлдэг дүршэл тухайдаа бусад малшадта хэлэжэ үгэнэ. Зоотехник нүхэр Аюшеева ба ветфельдшер нүхэр Аюшеев гэгшэд малшадтай заняти үнгэргэжэ захаланхай.

Эдэ шэнэ хүдэлмэринүүдэй хэгдээд байбашье һаань, тус парторганизаци малай үбэлжэлгын ябаса тухай асуудалаа февралиин 22-то дахяад хаража үзэһэн юм. Үбэлжэлгын эгээл харюусалгата ye ябажа байгаа. Үхэр мал түрэжэ эхилэнхэй. Энэ асуудалые партийна эхин организаци хэлсэнгүй яажа гэргэхэгүй байгаа. Урда адляар тус суглаан баһал байжа, партийнабэшэ нүхэ баадалсаа. Түлнүүдээ гар хүлеэн абажа тэнжээхэ ту тэжээлээ арбилхын түлөө ябуулгые хараалалга болон дайнгаа тобир тарган бай рэн шэмэ үгэхыень туйлаж хэлсэлгэ мэтэнүүд тус с гол һуури эзэлһэн байна. жээлэй тогтууритай базата хын түлөө фермэ шадараа н лон бусад культурануудай гые эмхидхэхэ гэжэ хэлсэ.

Нилээд ехэ хүдэлмэри Хабарай тарилгада хүдэ мал бүхэндэ 16 килограмм килограмм ногоон таряан х дажа, тэжээлэй тусгаар ф болгогдонхой. Фермэ шад тарилгын бүхы газар дээрэ хүрэхэ үтэгжүүлгэ бэлэдхэг нөө нарай түлнүүd тусгаар нууd соо хүлеэн абтана.

Бидэнэр гансахан лэ адуу үбэлжэлгэ тухай хэлээбди партийна суглаан дээрэ к табанжэлэй түсэб, партийна сал агитационно-ниитын худ ба бусад асуудалнууd хэлс Тэдэ бүхэн дэмы үнгэрөөг химээр бэлэдхэгдэжэ үнгэрг суглаануудай шиидхэбэр дүүргэлтэнүүd мартагдадаг рин саг үргэлжэ шалгагдаж даг байна. Иимэ бэлэдхэл үнгэргэгдөөд байхадаа п суглаан үнэхөөрөө хүмүүжэл гуули болодог байна.

Партийна эхин организаци һаламжаар урган гараһан суута хүнүүд тус колхозо БМАССР-эй Верховно Совет путат нүхэр Аюшеева, эрхим чон нүхэр Лодомпилов, түрү хознигууd нүхэд Дансорунова мажапов ба бусад колхо хүргжэн һалбархын түлөө бэ нангүй хүдэлмэрилнэд.

«Улаан табангууd» колхозо гэдэхи партийна эхин органи нэгэ жэлэй ажал-ябуулга тэрэнэй зүб харгы дээрэ б гэршэлнэ. Шэнэ табанжэлэй бые дүүргэхын ба үлуулэн хын түлөө колхознигуудай х далые эмхидхэхэ талаар үш лээд ехэ ажал хэгдэхэ байна шье эдэ зорилгонуудаа тус н на организациин нэрэтэй т дөөр бэелүүлхэнь лабтай.

А. Кер

„Б. М. Үнэн" газетын материалаар хэмжээ абтаба

„Хайхарамжагүйгөөр хандаһан ябадал"

Иимэ гаршагтай статья манай «Б. М. Үнэн» газетын энэ оной февралиин 15-ай номерто толилогдоһон байгаа. Тэндэ Ахын аймагта бурят зониие ород алфавит дээрэ зохеогдоһон үзэг бэшэгтэ һургаха ябадалай мууса ябажа байһые харуулһан байна.

Энэ оной февралиин 27-до ВКП(б)-гэй Ахын айкомой бюрогой заседани боложо, тус статья хэлсэгдэһэн ба энэ асуудалаар аймагай гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Дугаровай информаци зүбшэһэн байгаа. Мүнөө аймагай бүхы колхозуудта ба эмхизургаануудта ехэ нахатанай һургуулинууd һаадг хүдэлмэрилжэ эхилээ, үзэг мэдэхэгүйшүүл ба бага мэд ном дэбтэр болон карандаш мэтээр хангагданхай, — ВКП(б)-гэй Ахын айкомһоо м сэбэ.

Малай үбэлжэлгын харюусалгатай ye

Сталинска шэнэ табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ эдибхитэйгээр оролсоһон Курумканай аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ниитын малажалые үсхэбэрилхэ талаар 1946 ондо горьтойхон амжалтануудые туйлаһан байна. Аймагай колхозууд малажалые хүргжүүлхэ гүрэнэй түсэб үнгэрэгшэ жэлдэ адуу мореор—101 процент, эбэртэ бодо малаар—100,5 процент, хони ямаагаар —101,3 процент дүүргээ. 1946 ондо гүрэндэ авансаар тушааһан малай тоое оруулаагүй байхада колхозуудай адуу мал 1945 онойхидо орходоо адуу мореор—159 толгой, эбэртэ бодо малаар —719 толгой, хони ямаагаар —2183 толгой нэмэһэн байха юм.

Тэрэшэлэн 100 толгой эмэ мал бүриһөө—49 унаган. 93 тугал, 103 хурьган абтаһан, һүүhаалга 1945 онойхиһоо нилээдгүй дэшэлһэн байгаа.

Ленинэй, Калининай, Молотовой, Кагановичын нэрэмжэтэ ба бусад колхозууd малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые гансахан дүүргээ бэшэ, харин үлүүлэн дүүргээ. «Октябрь» колхозой эрхим һаалишан Варвара Васильевна Молчанова гэгшэ 10 үнеэнһээ 10 тугал абажа, бүгэдыень бүрин бүтэнөөр тэнжээһэн, һүүhааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Тэрэнэй түлөө нүхэр Молчанова ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 1 тугал, 70 литр һүүабаһан байна. Тэрэшэлэн БМАССР-эй Верховно Совет дэй депутат, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Самапо Дугарова, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой

★

Д. Санжимитыпов,
ВКП(б)-гэй Курумканай айкомой секретарь.

★ ★

һаалишан Цыцык Яковлева ба бусад адуу мал үсхэбэрилхэ хэрэгтэ эршэмтэйгээр оролсожо, үндэр амжалтануудые туйлаһан байха юм.

Моришод ба адуушадай дундаһаа Калининай нэрэмжэтэ колхозой адуушан Гомбо Шалданов гэгшэ түрүү ажалаараа тусгаар шалгарна. Энэ нүхэр үнгэрэгшэ жэлдэ 59 гүүнһээ 59 унага абаад, бараниненьбүрин бүтэнөөр тэнжэбэ. Иимэнүүд амжалтануудые туйлаһан түрүү малшад тон олон. 1946 оной социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдээр 28 хүндэ «Республикын эрхим һаалишан», 28 хүндэ «Республикын эрхим хонишон», 5 хүндэ «Республикын эрхим адуушан», 12 хүндэ «Республикын эрхим малшапастух» гэһэн нэрэзэргэнүүд олгогдоһон байна.

Аймагай малажалай хүдэлмэрилэгшэд недондо туйлаһан эды тэды амжалтануудаар һанаагаа амаржангүй энэ жэлэй үбэлжэлгэ, түл абалгые жэшээтээр үнгэргэхын түлөө бүхы хабаяа элсүүлжэ байха юм. Мүнөө олонхи колхозуудай адуу мал гарзагүйгөөр ба тобир тарганаар үбэлжэжэ байна.

Колхозуудай правлени ба партийна организацинууд болбол адуу малай үбэлжэлгые түрүүшын шухала зорилго болгожо табяад, энэниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ бүхы анхаралаа хандуулна. Партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд болбол зооветеринарна мэргэжалтэй хамта колхозуудай адуу малай ямараар үбэлжэжэ байһые, үбһэ тэжээлээ хэр зэргээр гарташалдагые, мүн малшадай байра байдалые һара бүри шалгадаг байна. Тэрэнэй һүүлээр гэхэ гү, али һара бүриин эхеэр аймагай хүдөө ажалай таһагай дэргэдэ колхозой түрүүлэгшэнүүдые, малажалай талаар орлогшонор, фермэнүүдые даагшад ба зооветеринарна мэргэжэлтэдэй суглаан боложо, тэндэ адуу малай үбэлжэлгын хаана ямараар үнгэргэдэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэдэг юм.

Ленинэй, Маленковой, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд адуу малай үбэлжэлгые илангаяа һайнаар үнгэргэжэ байнхай. Эдэ колхозуудай адуу мал хээгүүр бэлшэдэг болобошье, шадал. шэнээгээ алдаагүй байха юм. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой мориной-товарна фермые даагша нүхэр Цыденов гэгшэ үбэлэй үедэ үбһэ тэжээлэйнгөө оройдоо 45 процентые гаргашалһан болобошье, бүхы адуугаа бүрин бүтэнөөр ондо оруулжа байна. Энэ фермэ 70-аад гүү түрүүлхээр бэлэдхэжэ байнхай. Адуу малай үбэлжэлгые нэгэшье хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ, бэлшээриие зүбөөр хэрэглэн, үбһэ тэжээл арбилжа байһан фермэнүүд аймаг дотор нилээдгүй олон. Тэдэнэй дунда Кировэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой үүлтэргэ малай фермэ эрхимлэжэ байна.

Тиигэбэ яабашье, адуу малай үбэлжэлгые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байһан колхозууд ба фермэнүүд аймаг дотор бии. Калининай нэрэмжэтэ колхозой (правленииньтүрүүлэгшэ нүхэр Дамбаев, партийна организациинь секретарь нүхэр Домшоев) аяар 168 адуу морид, 210 эбэртэ бодо мал, 600 гаран хонид туража, дундаһаа доошо шадалтай болоһон байха юм. Үбһэ тэжээлдэ ямаршье тоо бүридхэл хаагүй дээрэһээ олохон центнер тэжээл үлүү гаргашалһан байна. «Октябрь» колхоздо баһал иимэрхүү байдалтай. Эндэ хүдэлмэришэ моридто эзэн бусаар хандаха ябадал үшөө мүнөө хүртэр усадхагдаадгүй байһаар. Тэрэнэй эсэстэ хоер морин үхэһэн байха юм.

Гадна, ниитын адуу малые үрихэ, гаргашалха ябадал зарим колхозуудаар үшөөл үзэгдэжэ байһаар. Калининай, Сталинай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд адуу малые бүрэ олоор гаргашалһан байха юм. Энэ жэлэй гансахан хоер һара соо аймаг дотор аяар 29 адуу морин, 173 эбэртэ бодо мал, 89 хонин гаргашалагдаһан байна.

Колхозно адуу малые хороожо ба гаргашалжа байһан ябадалые саашадаа ябабашье тэсэшэгүй. Аймагай партийна, советскэ хүдөө ажалай органууd ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй түрүүшын шухала зорилго хадаа адуу малай үбэлжэлгэ, түл абалгые үдэр бүриин бодото хүтэлбэреэр хангаха, ниитын һүрэгүүдые хороохо һэдэлгэнүүдтэй эрид тэмсэхэ ябадал болоно.

Мүнөө малай үбэлжэлгын эгээл харюусалгатай ye ябажа байна. Гансахан Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 400 тугал, Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 246 хурьган абтаһан байха юм. Март, апрель соо аймаг дотор 10.000 хурьган, 3 мянган тугал абтахаар хараалагдана. Энэ хадаа колхозуудай хүтэлбэрилагшэд болон малажалай бүхы хүдэлмэрилэ ба мэргэжэлтэдэй харюуса үлам ехэ болгоно. Шалгалта д һээ харахада, аймагай бүхы к зууд эдэ түлнүүдые хүлеэн аб хүсэд бэлэн болоһон байба. Т бэшье, түл абалгада хүсэд б болообди гэжэ һанаа амар һ огто болохогүй, харин бүхы ю нүүдээ хэдэн дахин шалгажа туунуудай байбал дары усад хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй.

«Дайнай һүүлэй үедэ хүдөө хые хүргжөөн дэбжүүлхэ хэмжэ тухай» ВКП(б) гэй ЦК-гэй фе ска Пленумэй тогтоолые ай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд зэгы баяртайгаар угтаад, үйл ринн ба политическэ угаа ехэ жэлтэ дээрэ байна. Колхозуу болоһон хамтын суглаанууд х политическэ үндэр дээдэ хэмж үнгэргэгдэһэн байха юм. БМАС эй Верховно Соведэй депутат, н һаалишан Самапо Дугарова, ВКП(б)-гэй Централна Комит Пленумэй энэ түүхэтэ тогто харюу болгон малай үбэлжэлгэ, ябалгые эрхимээр үнгэргэхэ, жэлдэ үүлтэртэ үнеэн бүриһ 1500 литр, нютагай үүлтэрэй үр бүриһөө—750 литр һүүаха у абаба. Тиигээд, нүхэр Дугарова магай бүхы һаалишадые ур хандаһан байха юм. Түрүү ба шын хандалгые бүхы һаалиш халуунаар угтаад, социалистич мүрысөөндэ бүри эршэтэй оролсоо.

Аймагай партийна органи хадаа колхознигуудай энэ дэб тые толгойлон хүтэлбэрилжэ, м үбэлжэлгэ, түл абалгые эрхи үнгэргэхэ хэрэгтэ бүхы һаналаа биха байна.

Э СТАЛИНСКА ТАБАНЖЭЛЭЙ ХОЕРДОХИ ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБЫЕ БОЛЗОРҺООНЬ УРИД ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ

Сталинска табанжэлэй хоердохи жэлэй түсэбые агууехэ Октябрьскэ социалистическэ революциин 30 жэлэй ой хүртэр дүүргэхэ гэсэндэ эхи табиһан манай Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводэ паровозуудые бүтээлгые һараһаа һарада олошоруулжа байна.

ДЭЭРЭ: заводой алдарта стахановец Василий Андреевич Неженэ нүхэр хадаа һаяхан халаанайнгаа даалгабариие 1312 процентэй дүүргэһэн байна. И. Красавцевай фото.

Эдэнэр мүрысөөндэ илаа

БУЛАД ШӘРЭЭЭГШЫН БАЛТЫН ХҮСӘН

Никифор Алексеевич Малков Улан-Удын мяханай комбинадай фундаментые табилсажа эхилһэн юм. Тэрэ сагһаа хойшо арба гаран жэл соо таһалгаряагүйгөөр өнө комбинат дээрэ хүдэлмэрилнэ. Шэнэ сталинска табанжэлэй түрүүшын жэл соо нүхэр Малков хадаа ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэнэй ба түмэрэй дарханай хэрэгэй шэнэ дүршөлнүүдые шудалһанай ашаар жэлэйнгээ даалгабариие 3 дахин үлүүлэн дүүргээ һэн.

Ленинградайхидай түүхэтэ хандалгые зүбшэн хэлсэлгын суглаан дээрэ, комбинадай алдарта дархан Никифор Алексеевич Малков гэгшэ 1947 оной майн 1 хүртэр табанжэлэйнгээ даалгабариие хүсэлдүүлэн дүүргэхэб гэһэн уялга абаһан байгаа. Теэд, нүхэр Малков энэ жэлэй түрүүшын квартал соо жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, 8 даалгабари дүүргээд байна.

Иигэжэ мяханай комбинадай коллективэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эрхим түмэршэ дархан II. Малков илажа гараа.

Г. Воробьев.

Квартал соо найман һарын нормо дүүргэбэ

Хоер жэлэй саада тээ залуухан хүбүүн Сампил Шагдаров гэгшэ Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводой паровозо-механическа цехтэ ерэжэ һурагшаар хүдэлмэрилжэ эхилэө һэн. Нүхэр Шагдаров гурбан һара болоод байхадаа техническэ экзамен барижа, дүрбэдэхи разрядай сверловщик болоһон юм. Тэрэ сагһаа хойшо хоер жэл үнгэрөөд байна.

Шэнэ Сталинска табанжэлэй түрүүшын жэл соо Сампил Шагдаров хадаа сверловщигуудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсожо, ажалай бүтээсын жэшээтэ һайн амжалтануудые туйлаа. Үнгэрһэн жэлэй даалгабариие гурба дахин үлүүлэн дүүргэһэн ба тиихэтэеэ хамта, паровозой детальнуудые үрэмдэхэ ябадалые түргэдхэхэ, үнэ сэнгынь химдаруулха уралан нарижуулгын 6 дурадхалнуудые оруулжа, тэрээнээ өөрөө үйлэдбэри дээрэ хэрэглэжэ эхилһэн байна. Энэ хадаа богонихон сагай турша соо заводто 8 мянган түхэригэй арбилалта хэһэн байна.

Үнгэрһэн 3 һарын турша соо нүхэр Шагдаров гурбан залуу хүбүүдые өөрынгөө профессидэ һургажа эрхим сверловщигуудые бэлэдхээ.

—Би шэнэ Сталинска табанжэлэй хоердохи жэлэй түсэбые майн 1 болтор дүүргэхэ хүсэлтэйб. Тиихэ зуураа, өөрынгөө станогто шэнэ нарижуулгануудые түхеэрэжэ, бүтээсыень үлам дээшэлүүлхэб, — гэжэ нүхэр С. Шагдаров хөөрөнө.

Г. Киселев.

Хандагайнхидай илалта

Хөлэдхэлэй сезонно мартын 20-до дүүргэлгөө стахановска һара болон Байкало-Кударын хөлбанскын модошодой техническа үряал болбол улыкын бүхы модобэ-өлэдэй ажалайехэ дэбдэ угаа хүсэтэйгөөр ба-ба. Жэшээтэ һайн хүдэлмэриин үрэ дүн найн мехлесопунктын ив харуулба.

Өнө оной мартын 20-до хандагайнхид намар-үбэлэй сезон соо 105 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ түсэбтэй аад, 127,5 мянган кубометр бэлэдхэжэ, республикын молошодой хоорондохи социалистическэ мүрысөөндэ хоердохи һуури эзэлбэ.

Мехлесопунктын шофернуудай Н. Михедько, Ф. Мокотро, Ж. Филиппов, В. Калашников гэгшэд модо шэрэлгэр хоер-гурбан сезоной түсэбүүдые дүүргэһэн байна.

Энэшье иимээр хүдэлмэрилжэ шадаха

Заводой эрхим стахановец Амбаевтай хөөрөлдэхэдэ, нигэжэ хэлэбэ:

Намэришэн бүхэн өөрынгөө ажалаа бодолоо гүйцэлгэжэ, зорилгоо хамсыгаа шамажа ороод ирэ, 10 час соо хэхэ юумые 10 үдэр соо хэхэ юумые бүтээжэ шадаха байнаб. Теэд, иимээр хүдэлмэрилгэ тула нэн түрүүндэ хүдэлмэрилгэзараа һайнаар бэлдэхэ, ажалаа хүндшалан түсэблэлгэ, станок-түхеэрэлгэ заһаха, харууһалха ажалыг хэ удхашанартай.

Эдэ эрилтэнүүдые ажалын түрүүшын жэлдээ бэеэ шададаггүй байгаа һаа, мастернуудай туһаламшанхи жэлнүүдтэнь бэеэ дүүргэжэ шададаг болоо.

Нүхэр Амбаевай ажалай бүтээсэ манай заводой коллективэй дунда шалгаржа гараа. Энэ нүхэр шэнэ сталинска табанжэлэй түрүүшын жэл соо гурбаһаа үлүү даалгабариие дүүргэһэн байха юм.

Эрхим фрезировщик Б. Амбаев ажалай бүтээсын дээдэ захын хэмжээндэ хүрөөгүйб гэд, мүнөө улам һайнаар хүдэлмэрилдэг болоо. Тэрэ хадаа ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар техническэ һуралсалда ябадаг, газетэ ба журналнуудаар стахановска дүй дүршэлнүүдые бэшэһэн статьянуудые уншадаг байна.

1947 оной түрүүшын квартал соо мүрысөөндэ илажа гараһан эрхим стахановец нүхэр Амбаев болбол табанжэлэйнгээ даалгабариие 1947 оной ноябриин 7 хүртэр дүүргэхэб гэһэн уялга абаба.

М. Михайлюк.

АГУУЕХЭ ХҮНТЭЙ УУЛЗАҺАН ТУХАЙ

1940 оной октябрь һара.

Советскэ Союзай агууехэ бүлэ дотор урган жаргажа, колхозоо баяжуулан, хун сагаан хонидоо дайдадаа бэлшээжэ, хурдан хүлэг моридоо найртаа урилдуулжа, фабрика заводоо байгуулан бодхоожо, эрдэм техникын амжалтые эдлэжэ, сэсэглэн һалбаржа байгаа социалистическэ Бурят-Монгол республикын арад болбол Эхэ оронойгоо толото зүрхэн-социализмын гуламта болохо мүнхэ нарата Москвадаа искусствын декада хэбэ.

Союз ССР-эй академическа Ехэ театрта бурят-монгол арадай анхатүрүүшын оперо «Энхэ-Булад баатар» табигдажа байба...

Нүхэр Сталин ойрынгоо соратнигуудтаяа хамта манай спектакльда байлсаба. Спектакльда хабаадагшад тэрэ мартаглашагүй удэшэ агууехэ Сталинаа анха түрүүшынхиеэ хаража, хизаргүй ехэ зол жаргалда хүртэһэн байгаа бэлэй.

Декадын үедэ агууехэ Сталинай өөрынгөө соратнигуудтаяа спектакльда байлсахые харахадаа һанаа хүсэлэ дүүрэжэ, энхэрэгшэ эсэгын һайшаал магтаал хүлеэһэндээ захагүй ехээр баярлан байгаа һэмди.

* * *

Декадын үнгэрһэнэй һүүлээр декадада хабаадагшад баран Кремльдэ уригдаһан байгаа. Кремльдэ орохо хуби золдо хүртэһэн бурят-монголой искусствын хүдэлмэрилэгшэд: дуушад, хүгжэмшэд, зохеолшод, зураашад—хэдыхэн жэлэй урда тээ адуушан хубүүд, хурьгашан басагад ябаһан хүнүүд—Ленин-Сталинай партиин сэсэмэргэн национальна политикын ба Советскэ правительствын гайхамшагта ехэ үргэмжын ашаар, эрдэмдэ һуража, оюун бэлигээ дэбжүүлэн артистнууд, уранзохеолшод, уранзураашад болоод, арад зонойнгоо культурын амжалтые мүнхэ Москвадаа ерэжэ парти ба правительствынгаа хүтэлбэрилэгшэдтэ, агууехэ Сталин багшадаа харуулаад, энэ үдэр түүхэтэ Улаан талмай дээгүүр гаража Кремльдэ ошожо ябанабди. Улаан талмайн номин шулуун дэбисхэр ялалзаа гэрэлтэжэ, Кремлиин башни дээрэхи табан хушуута алтан һубад одонууд улаа ягаан туяа сасаруулжа уряалан байгаа бэлэй.

Манай агууехэ ороной толто зүрхэн-мүнхэ нарата Кремль! Энэ гайхамшаг арюун зүрхэнһөө үргэн уужам ехэ оромнай амилан тэдхэгдэн байдаг юм. Кремлиин мүнхэ ордонһоо агууехэ үнэн үгэнүүд бүхы дэлхэй дээрэ таража, дарлагдан хохидоһон арадай хэтын найдал боложо тэмсэлдэ тэдэнииие зоригжуулан байдаг лэ. Улаан талмай дээрэ агууехэ Ленинэй мавзолей. Энэ хадаа хүрэн улаан мраморааб уран дархатай урлан бүтээһэн гайхамшаг ехэ удхатай нангин хүшөө мүн. Энэ хадаа мянган галабта мултаршагүй, түмэн галабта түгдэршэгүй ашата мэргэн багшымнай мүнхэрһэн бэеые хадагалан байгаа арадтаа инаг хүшөө мүн.

Манай урда Кремлиин үүдэн нэгдэжэ, айлшад зоноодоо хамта Спасска үүдээр үнгэржэ Кремльдэ оробобди.

Кремлиин Георгиевскэ ордондо ороходоо, уряалта олон айлшадаар золгобобди. Ордон соо гайхалтай һаруул, зүрхэ хүдэлгэмэ баярай шэнжэ түхэлтэй номгон тэнюун байдалтай. Хүн бүхэнэй хүлеэнги нюдэд хажуу талын үргэн үүдэн тээшэ хандажа, агууехэ Сталин ба тэрэнэй ойрын соратнигуудай орожо ерэхынь угтан хүлеэжэ, доро дороо зүрхэеэ хүдэлгэн шагаархан һуунабди.

Уданшьегүй агууехэ Сталин ба парти, правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд орожо ерээ һэн. Ордон соо һууһан зон нэгэ хүн шэнгеэр һуури һууриһаа һуга дүүлин бодожо, айхабтар хүсэтэй, замхашагүй баярай альга ташалга Кремлиин ордоной үндэр тооные зэдэлүүлэн хүнхинэн байгаа бэлэй. Кремлиин ордон соо болохо концертые хүтэлбэрилхэ даалгабаритай байһан би баярай долгиндо эзэлэгдэн тэрэ даалгабаряа нэгэ бага мартаад байһанаа, альга ташалгын нэгэ хэһэг аалидаха зуура гэнтэ мэдээ орохондол адли боложо, мэтэр шамдан сценэ тээшэ гүйгөө һэм. Сценыг үүлэндэ хүрэжэ амяа даража ядан байхадамни, зал соо баярай альга ташалгаа үргэлжэлһөөр байжа, нэгэ хэһэг халта аалидаһандал нэгэ хэһэг бүри хүсэ нэмэн шангадажа, баярай хашхаралдаан тодохон дуулдажа байгаа бэлэй. Сценын үүдэндэ ошожо концертэдээ зэһэн байхадаа: декадын үедэ манай бурят-монголой искусствые нүхэр Сталин хэ эн удаа хараһан байна, мүнөө баһа дахин концерт табихамнай. Парти ба үрэнэй шухала хэрэгтэ хэрэглэхэ үнэтэ сагынь һаншаахамнай бэшэ гү?—гэһэн һанаан гэнтэ амаргүй зоболоһон бэлэй.

Тииһээр байтарни баярай альга ташалган намдажа, нэгэ нүхэр хажуудамни ерэһээр шьбэнэһэндэл ааляар:

—Танай концертээ захалха сагтнай болобо,—гэжэ хэлэхэтэйнь хамта, минии дорошог ороод байһан зүрхэн дахин шангадан сохилжо, бүхы зал соо дуулдана бэшэ гү гэмээр болоо һэн. Мэтэр сценын үүдэн нээгдэжэ, бишье сценэ дээрэ гараа һэм...

Сценэ дээрэ гараһаар харахадамни, сценын гэрэлһээ зал соо һууһан хүн зон нимгэн һэмжэ үүлэн соо һууһандал адлаар харагдаа һэн. Урагшаа ябажа байтараа сценын урдахана агууехэ Сталинай альгаа ташажа, урин зөөлэнөөр энеэбхилэн хаража һуухые гайхалтай тодоор хараа һэм. Нүхэр Сталин ние сценын урдахана тиимэ дүтэ шадар һууха юм гэжэ һанаагүй ябаа һэн би, бахардаһандаа боложо өөрынгөө нюдэндэ этигэнгүй гэнтэ зогсоһоноо мэдэһээр, микрофон тээшэ ябаа бэлэйб. Агууехэ Сталинай дэргэдэ сценэ дээрэ тооноһоо үлгөөтэй байһан микрофондо хүлэйнгөө зэдэлдэбэшье һаань, арайхан хүрэжэ концертынгээ программын нэгэдэхи зүйл соносхоо һэм.

Агууехэ Сталинтай Кремлиин ордон соо тиимэ дүтэһөө ушаржа, Эсэгын урин зөөлэн шарайе үзэхэ гээшэ бүхы наһандамнай мартагдашагүй гүн ехэ золто үдэрнай мүн байна.

Агууехэ Сталин концертымнай айхабтар халуунаар хүлеэжэ абаа һэн. Хүн бүхэн хүсэ шадал нэмэжэ, хүхюун баяртайгаар үүргэсэ дүүргээ һэн, бүхы концертэмнай үндэр дээдэ сэгнэлтэтэй үнгэрөө һэн.

Парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаһан уулзалга дээрэ манай нүхэд болбол агууехэ Сталин ба парти, правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэдтэ бурят-монгол арадай зүгһөө баярай духаряа үргэжэ:

—Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революциин урда тээ һүнэжэ залиржа хосорхын туйлда хүрэһэн бурят-монгол арадые абаржа, Советскэ Союзай агууехэ бүлэдэ багтаан, социалистическэ ажабайдалда хүтэлжэ жаргуулһанайтнай түлөө агууехэ Сталин танда, Ленин—Сталинай партиин ЦК-да ба Советскэ правительствода манай бурят-монгол республикын арад зон, зүрхэнэй халуун баяр хүргэхые даалгаа һэн. Бурят-Монгол республикын арад зон хадаа туйлаһан энэ тэды амжалтаагаа тогтохогүй, танай сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ябажа ажал культурын талаар улам түргэнөөр үргэшэ дабхижа, республикаяа Советскэ Союзай түрүү республика ба областьнуудай заргада жагсаахабди гэжэ баа ла найдуулнабди—гэжэ баяр хүргэн найдуулаа һэмди.

Тэрэ түүхэтэ уулзалга дээрэ, Кремлиин алтан ордон соо Бурят-Монгол республикын арад зон барандаа бага баншар үхибүүлһээ эхилээд, баабай хүгшэд хүртэлөө гульдаад агууехэ багшадаа үнэн зүрхэнэйнгөө үгэ баярые хүргэлсэжэ, маанадаар тэндэ хамта байһандал байгаа бэлэй.

Агууехэ Сталин тэрэ уулзалга дээрэ баярай духаряа үргэхэлөө:

—Бурят-Монгол республикын арадай энхэ мэндын түлөө, ажал культурынь улам түргэн дэбжэхын түлөө, —гэжэ юреолэй һайхан үгэнүүдые хэлээ һэн.

Кремлиин ордон соо агууехэ Сталинда тэрэ үдэр үгэһэн үгээ бэлдото үнэн хэрог дээрэнь бэелүүлжэ байгаа манай республикын арад хадаа табанжэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ ажал культурын талаар урдань үзэгдөөгүй амжалтануудые туйлахань лабтай.

Агууехэ Ленин Сталин хоер ба Ленин—Сталинай парти болбол манай арад зониие дэмжэжэ, агууехэ ород арадтай эблэршэгүй халуун хани барисаатай болгожо харамаар һайн жэшээ, ханилмаар һайн нүхэр, хамгаалмаар бата түшэг олгожо үгөө һэн. Тэрэ хиртэшэгүй нангин хани барисаанай ашаар манай арад зон агууехэ ород арадай арюун туһаламжые үдэрһөө үдэртэ хүлеэжэ, ажал культурын талаар ойрохон саг соо хэды ехэ амжалтануудые туйлажа ерэһэнэй хэтэдээ мартагдашагүй мүн. Энэ эблэршэгүй нангин хани нэгэдэлэй үеын үедэ, бэеын бэедэ арюунһаа арюунаар сахижа үлам батадхан ябахамнай дамжаггүй.

* * *

Нүхэр Сталин болбол агууехэ Ленин багшын нангин заабариие бата арюунаар гүйсэдхэжэ, манай орондо социализмын илалта хангаһан ба Эсэгэ ороной агууехэ дайнда, советскэ арадаа, советскэ баатар зоригто Армияа хүтэлбэрилжэ, баруун зүгтэ немецкэ фашистнууд болон зүүн зүгтэ японско империалистнуудые үй бута нэрьежэ, гайхамшагта илалтые эмхидхэн, хүн түрэлтэниие фашизмын хара аюулһаа абараа бэлэй. Мүнөө манай Эхэ орон амгалан тайбан байдалдаа орожо, агууехэ Сталинайнгаа сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро жагсажа, табанжэлэй хүгжэлтын ба илалтын түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ байна.

Агууехэ Сталин болбол манай зүрхэн, манай ухаан бодол, манай этигэл найдал, манай хүсэн, манай далай ехэ жаргал мүн. Манай арад зоной этигэл найдабари болоһон багша Сталин хадаа бидэнэй зүрхэндэ хэзээдэ мүнхэ, унтаршагүйгөөр бадаран байхал.

Агууехэ манай Сталин—манай агууехэ Ленин мүн!

Н. Балдано.

ЭРИЛГАДА БЭЛЭДХЭЛЭЙ ДУТАГДАЛНУУДЫЕ ДАРЫ УСАДХАХА

* * *

Поли дээрэ туршалгын гаралга

ОПАВЛОВКА. (Телефоноор). Хабарай тарилгада колхозуудай хэр зэргээр хэйнь шалгалта мүнөө боолоо. Поли дээрэ туршалгын ажалыг эмхидхэгдэнэ.

Манай нэрэмжэтэ колхозоо дэнэн туршалгын гаралга колхозой хабарай тарилгаа хангалтагүйгөөр бэлэдхэһые Тарилгые гол түлэб шиидэхэ байһан мори унаань хангалтагүй байба. Аяар өндэ нэгэшье морин өлөөлэгдэжэ, һайн тэ-табигдаагүй байха юм. Тарилгада ябаха олохон дундаһаа доошо шаажалай машина зэмсэгүүдэбарилга хангалтагүйгөөр байна. Таряанажалай гурбригада заһабарилгые тонтайгаар үнгэргэһэн байба. Долгоһондо тоологдоһон 5 нь 4-нь голгдожо, дабарилагдаха болобо. Нэгэ сеялкэ заһабарилха байһан аад, тэрэнэйнгээ ойроншье хүрөөгүй байһаар.

Агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэбые саг соонь дүүргэхэ тушаа колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ гэхэ оролдолго гаргаагүй байха юм. Тэрэнэй эсэстэ поли дээрэ 8000 шаргын орондо, оройдоо 2200 шарга наг шэбхэ гаргаһан байна. Полевой стан ба тракторна вагончик мүнөө хүртэр заһабарилагдаагүй байха юм.

Колхозой правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Калмынин, партийна организациинь секретарь нүхэр Юдин гэгшэд гансал хүрэнгэ хааһаараа һанаагаа амаршоод, тарилгада бэлэдхэлэй бэшэ бусад шухала хүдэлмэриинүүдые дүүргэхын түлөө ямаршье хэмжээ абаагүй байгаа. Туршалгын гаралга дээрэ элирһэн эдэ бүхы дутуунуудые энэ гэһээр усадхаха ябадал Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй шухала зорилго болоно.

А. Будажапов.

* *

Гараа тэбэриһээр газаа ортобо

«Красный партизан» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Иванов) тарилгада бэлэдхэлэй талаар Бичурын аймаг соо өгэл ехээр гэгдэжэ ябаһаар үнинэй. Тиигэбэшье, туе колхозой хүтэлбэрилэгшэд дутуунуудаа дары усадхаха шанга хэмжээнүүдые абахын орондо, харин гараа тэбэриһээр һуужа, газаа ортоһон байха юм. Энэ колхозодо тарилгада бэлэдхэлэй алишье хүдэлмэридэ дутуунууд тон олон. Мүнөө полевой стан ба тракторна вагончигуудынь хүнэй орошогүй, һандархай зандаа байһаар. Үбэлэй үедэ үнгэргэдэхэ агротехническэ хэмжээябуулгануудай түсэбые бүхыдэнь таһалдуулагдаа. Газар уһалха һуваг канава малтаха байһан аад, аяар мүнөө хүртэр энэ гэхэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдээгүй байха юм.

Ефремовскэ хоер звено эмхидхэһэн аад, ямаршье даалгабари үгэнгүй, мүнөө болтор тэдэнэрые миил байлгаһаар.

Тарилгада газаа ортороо иимэ задагай зайдан байдалтай энэ колхозой дутуунуудые дары усадхаха тушаа Бичурын аймагай хүтэлбэрилхы эмхи-зургаануудыг илангаяа хүдөө ажалай таһаг һанаагаа табиха сагынь тулаа.

Д. Аюров.

ТҮРҮҮ ДҮРШӘЛЭЙ ТРИБУНА

Бэлшээриие иимээр хэрэглэхэ хэрэгтэй

Бичурын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой түрүү малшапастух Савва Авдеев мүнөө 77 наһатай болоо. Иимэ үндэр наһатай болобошье, 17 жэл соо колхозой һүрэг малые эрхим эдеэлсэтэй бэлшээридэ үбэл зунгүй адуулжа, нэгэшье толгой мал үхүүлэнгүй, жэл бүхэндэ төбир тарганаар ондо оруулһаар байха юм. Энэ үбгэнэй эрхим ажалай ашаар, тус колхозой һүнэйтоварна фермын һаалишад 1946 ондо һү баяха түсэбөө 13162 литрээр үлүүлэн дүүргэжэ, бүлтадаа ажалай нэмэлтэ үлбэринүүдые абаа һэн. Тэрээнтэй хамта, Авдеев үбгэндэ нэгэ тугал, 750 литр һүн үгтөө.

Малые шэмэтэй ногоогоор элбэг бэлшээридэ зайлгажа, һайнаар адуулхада һү ехээр үгэдэг ба шэнээ шадалаа огто гээдэггүй байха юм.

Фермын бии болоһон сагһаа хойшо Авдеев болбол зунай ааяма халуун үдэрнүүдтэ, һоно батаганаанай олошорхо үедэ малаа байрадань байлгаад, үдэшэ үглөөнэй һэрүүндэ бэлшээдэг заншалтай. Ушарынь хадаа, энэ үедэ мал болбол һоно батаганаанда хазуулжа зободоггүй дээрэһээ, илангаяа һайнаар бэлшэдэг байха юм. Зунай түрүүшын хахад соо малаа жэл бүхэндэ элдэб модо шулуу, бургааһа шугыһаа сэбэрлэгдэһэн тала ба ой тайга соогуур адуулжа, үбһэхуряалгын дүүрэһэн хойно сабшалангай газар дээрэ бэлшээдэг байна.

Шэмээр бага эдеэлсэтэй бэлшээриие малай голожо орхеод, алад гарахатайнь адли Авдеев хадаа тэрэ бэлшээри дээрэнь бага зэргээр дабһа сасажа үгэдэг юм. Тиихэдэнь мал болбол гэдэргээ бусажа, орхиһон ногоогоо амтархан эдидэг байха юм. Тэрэнэй тулада Авдеев болбол арһан туулмаг соо дүүрэн дабһа хэжэ, зүүгээд ябадаг байна. Хяаг, суур гэхэ мэтын ногоон хуушарха тудамаа улам хатуужадаг дээрэһээнь, тэрээниие мал болбол һаяхан гаража байха үедэнь эдидэг гээшэ. Тиимэһээ иимэ ногоотой участогуудые хабар эртэ байхада хэрэглэхэ ушартай.

Авдеев хадаа бэлшээриин ногооной шанарые һайса танидаг, малаа хаһа саг соонь уһалдаг ба амаруулдаг байна. Һаамхай үнеэдһөө һү ехээр һаахын тулада малаа зунай халуунда үдэрэй 3—4 дахин уһалдаг юм.

Малаа үбэлэй харууһанһаа зунай бэлшээридэ оруулхэ ябадалые удаан дадхуулан үнгэргэдэг гэбэл, нэг түрүүн үдэрэй 2—3 час адуулаад, тэрээнһээ хойшо бэлшээхэ сагаа утадхажа эхилдэг гээшэ. Хабар эртэ байхада малаа хүдөөгөөр хуурай участогууд дээрэ бэлшээжэ, хуушан хагда эдюулдэг ба тэрэнэй һүүлээр голдо оруулжа адуулдаг байха юм. Адуулжа ябаһан малаа сохингүй нэрээрынь нэрлэжэ, ходо зөөлэхэнөөр хандадаг дээрэһээнь, тэрэнэй харууһалжа байһан малыншье эзэнэйнгээ үгэһөө гарахагүй болтороо эжэлшэһэн байха юм. Малаа һайса садхаахын тулада бэлшээриин бүхы талмайе хэдэн ондоо участок болгожо таһалаад, тэрэнээ тогтооһон гуримай ехоор хэрэглэдэг болонхой.

Тус колхозой һүнэй-товарна фермын малай тоо толгойе жэл бүхэндэ олошоруулан, тэрэнэй ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ ябадалые хангажа шадаһанай түлөө Савва Авдеев хадаа «Республикын эрхим малшапастух» гэһэн нэрээрэгдэ хүртэнхэй.

А. Виноградов.

Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Советтэ

Мартын 25-ай заседани

В. М. Молотов түрүүлэгшээр һууба. Тус заседани болбол германска эб найрамдалай договорые бэлэдхэхэ процедурын асуудалнуудые хаража эхилбэ. Энэ асуудалай талаар министрнүүдэй орлогшонор болбол бэшэмэл проект дамжуулан үгэһэн байна. Тус проект дотор нэгэн һанал туйлагдаһан ба нэгэн һанал туйлагдаагүй дурадхалнууд тус тусгаар заагдан хэлэгдэһэн байха юм.

Һүүлээрнь министрнүүд болбол орлогшонорой дурадхаһан проектын тус тусгаар пунктнуудые зүбшэн хэлсэжэ оробо.

Германска договорой бэлэдхэлдэ Албаниие хабаадуулха тухай

Германска договорой бэлэдхэлдэ Албаниие хабаадуулха тухай асуудалай талаар министрнүүдэй орлогшонор болбол нэгэн һаналтай шиидхэбэри гаргажа шадаагүй байха юм. Советскэ ба французска орлогшонор хадаа Албани болбол эб найрамдалай договорые бэлэдхэхэ талаар тэдэнтэй зүбшэхэ союзна гүрэнүүдэй списогтэ оруулагдаха еһотой ба тиимэдэ, Албани болбол Информационно-консультативна зүблөөндэ ба Амгалан тайбанай конференциде хабаадалсаха еһотой гэжэ тоолоһон байна. Американска ба британска орлогшонор энээндэ арсаһан байха юм.

Албани болбол Германитай дайнай байдалда байгаагүй ба тэрээндэ дай соносхоогүй байна гэжэ Д. МАРШАЛЛ мэдүүлбэ. Албанска сэрэгүүд болбол Грециде эсэргүү дайн сэрэгэй ябадалда хабаадалсаһан байна гэжэ тэрэ һануулан хэлэбэ. Тиибэшье, Албаниин арадай демократи болбол өөрынгөө партизанска хүсэнүүдээр Германида ба Италида эсэргүү дайнда хабаадалсаба гэжэ Маршалл хэлээгүй байна.

«Албанида мүнөө үедэ байгаа правительство болбол өөрынгөө ороной уласхоорондын уялгануудые мэдэрхэһээ арсаһан байна» — гэжэ саашань Маршалл тэмдэглэбэ. Мүн Албани болбол Амгалан тайбанай парижска конференци дээрэ союзна гү. али холбоото гүрэн боложо хабаадаагүй байна гэжэ тэрэ баһа тэмдэглэбэ.

— Албани болбол германска договорые бэлэдхэхэ үедэ хүндэ ехэтэй һуури эзэлхэ һэмди гэжэ һанаашалха эрхэгүй байна, — гэжэ Маршалл дүүргэнэ. — Америкын Холбоото Штадуудай делегаци болбол германска эб найрамдалай договорые бэлэдхэхэ ябадалда хабаадалсуулхын түлөө Албаниие уриха хүсэд ехэ үндэһэ олоногүй.

В. М. МОЛОТОВ болбол германска эб найрамдалай договорые бэлэдхэлдэ Албаниие хабаадуулалсаха тухай өөрынгөө дурадхал оруулхадаа Советскэ Правительство ямар үндэһэ баримтануудтай байһан тухай мэдүүлһэн байна. Мүнөө энэ ушарта гансахан советскэ делегациин дурадхал тухай хэлсээн болоно бэшэ, харин французска делегаци болбол энэ дурадхалые мүн баһа дэмжэглэһэн тула хоер делегацинуудай дурадхал тухай хэлэгдэнэ гээшэ гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Советскэ делегаци болбол, — В. М. Молотов хэлэнэ, — доорох дурсагдагша зүйлнүүдтэ анхаралые хандуулна:

Нэгэдэхинь. Албани болбол мүнөө үедэ байгаа демократическа Албани болбол Германида эсэргүү дайнда өөрынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдээр хабаадаһан байна. Мүнөө үедэ Албаниин ударидагшад байһан тэдэ ударидагшад болбол германска ба итальянска эзэмдэгшэдтэ эсэргүү партизанска дайн байлдаае ударидажа байһанайнгаа һүүлдэ албанска арад зоноор һунгагдаһан хүнүүд мүн байна. Албани болбол Германиин талада дайлалдаһан байна гэжэ г-н Маршалл тэмдэглэхэдээ мүнөө сагай Албани тушаа тэмдэглэнэ бэшэ, харин фашистска Италиин тус орондо хүсөөр баадхаһан хуушан сагай албанска журам байгуулалта тушаа тэмдэглэнэ гээшэ. Энэ тэмдэглэлгэ мүнөө үеын Албанида хабаадахагүй байха юм. Албани болбол өөрынгөө уласхоорондын уялгануудые мэдэрнэгүй гэжэ тэмдэглэһэн тухай хэлэбэл, энэ талаар ямаршье фактнууд дурдагдаагүй байна. Хэрбээ албанска правительство ба бусад ямар нэгэн правительство хоерой хоорондо урда сагай уялгануудай талаар арсалдаанууд гараһан байбал тус арсалдаанууд хадаа ниитэдэ абтаһан журамай еһоор тэдэ гүрэнүүдэй хоорондо журамжуулагдажа шадагдаха байна. Яабашье, Албани болбол Германитай тэмсэһэн дайнда өөрынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдээр бидэ. союзна державануудта туһалһан ушарые яашье буруу болгожо болохогүй байна.

Хоердохинь. Союзнигууд болбол Албаниие Германиһаа репараци абаха эрхэтэй орон гэжэ мэдэрһэн байха юм. Энэ ушарые Берлинска конференциин һүүлдэ, Германиин баруун зоноһоо репарацинуудые абаха ороннуудай Союзнигуудай хоорондын репарационно агентствые байгуулжа байха үедээ Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин ба Франциин правительствонууд баталһан байна. Иихэдээ Албани болбол Германида эсэргүү дайнда союзнигуудай талада хабаадалсаа гэжэ тэдэнэрэй мэдэрэн тоолоһониинь элитэ болоно.

Гурбадахинь. Италитай баталагдаһан ба бусад олон гүрэнүүдэй тоо соо Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай, Франциин ба Великобританиин гараа табиһан эб найрамдалай договорой еһоор Албани болбол Италиһаа репараци абадаг болоһон байна. Мүн энэ договорой еһоор, Албани болбол тэрээндэ нэгэдэһэнэйнгээ һүүлдэ тус договорой талаар холбоото державануудай нэгэн гэжэ тоологдодог болохо байна. Энээн дээрэһээ харахада, союзна державануудай болбол Германиин эгээ гол союзник болохо фашистска Италитай дайлалдаһан дайнда Албаниин аша габьяае сэгнэһэниинь элитэ болоно.

Албани болбол германска эб найрамдалай договорые бэлэдхэхэ ба зүбшэн хэлсэхэ ябадалда хабаадаха арсашагүй дүүрэн эрхэтэй гэжэ советскэ делегациин тоолоһон баримта шалтагаанууд иимэ байна, — гэжэ Молотов һүүл дээрэ хэлэбэ.

Э. БЕВИН болбол советскэ ба французска делегацинуудай дурадхалда арсаһан байна. Гэхэтэй хамта тэрэ болбол Великобритани ба Албани хоерой хоорондо диплома тическа харилсаан байдаггүй юм гэжэ заан хэлэбэ. Тэрэ болбол Нью-Йоркдохи хэлсээнүүдэй үедэ Албани тухай асуудалай талаар арсалдаата ябадалые зөөлэрүүлхын түлөө хэжэ шадаха бүхы юумэеэ хэһэн байнаб гэжэ мэдүүлбэ. Тиибэшье, Великобритани ба Албани хоерой хоорондохи харилсаан һайжараагүй байһан түладань тэрэ болбол мүнөө үедэ саашань юумэ хэжэ шадахагүй байна. Гэхэтэйгээ хамта, Бевин болбол Албанида британска миссин байһан эрхэ байдал тушаа гомодолтойгоор хэлэһэн байха юм.

— Нью-Йоркдо США-гэй ба Великобританиин делегацинуудай эзэлһэн позици дээрэһээ Албани болбол манда ондоогоор хандадаг болохо бэзэ гэжэ би хүлеэһэн байгааб, — гэжэ Бевин мэдүүлбэ. — Теэд, тиимэ гэтэр Нэгэдэмэл королевстводо Албаниин хандалга үшөө муудаһан ба Албани тушаа манай элбэг дэлбэг ябадал эндүүрэлтэ ябадал мэтэ болоһон байна. Мүнөө үедэ Албаниие сугтаа дайлалдаһан гала болгожо германска договорой бэлэдхэлдэ уриха гээшэ Великобританида ойлгогдошогүй ябадал болохо байгаа.

Французска делегаци болбол германска эб найрамдалай договорые бэлэдхэхэ ябадалда хабаадуулһан оронуудай списогтэ Албаниие оруулха еһотой гэһэниие зүбшөөһэн байна гэжэ Ж. БИДО заан хэлэбэ Тиихэдээ французска делегаци болбол Албаниие репараци абажа байдаг гүрэн мүн ба Союзнигуудай хоорондын репарационно агентствын член мүн байһан дээрэһээ үндэһэлһэн байна гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Французска делегаци болбол албанска асуудалда өөрынгөө позициие баримталһаар байна.

Албани болбол эб найрамдалай договорой үндэһөөр Италиһаа репараци абажа байлаг ба Союзнигуудай хоорондын репарационно агентствода хабаадажа байдаг ушар хадаа тэрэниие германска договорой бэлэдхэллэ урихын дүүрэн үндэһэн баримта боложо шадахагүй байна гэжэ Д. МАРШАЛЛ хэлэбэ.

Һүүлээрнь Маршалл болбол германска эб найрамдалай договорые бэлэдхэхэ ябадалда хабаадалсуулхын түлөө союзна гүрэнүүдые уриха тушаа Америкын Холбоото Штадуудай үзэл бодол тухай мэдүүлгэ үгэбэ. Биденэр болбол договорые бэлэдхэхэ худэлмэритэй хододоо танилсажа байха арга-боломжо союзна гүрэнүүдтэ олгохын түлөө ба энэ талаар өөрынгөө үзэл һанамжануудые хэлэжэ байха ба тусхай дурадхалнуудые оруулжа байха арга-боломжо тэдэндэ олгохын түлөө Информационно-консультативна зүблөөе байгуулха тухай французска дурадхалда баяр хүргэхэ байнабди, — гэжэ Маршалл хэлэбэ. Информационно-консультативна зүблөөн дээрэ голосовани хэгдэхэ еһогүй. Тус зүблөөн болбол германска договорые бэлэдхэхэ ябадалай талаар Министрнүүдэй Советэй хүдэлмэри тухай союзна гүрэнүүдтэ мэдээсэжэ ба нүгөө талаһаа, союзна гүрэнүүдэй үзэл һанамжа тухай Министрнүүдэй Советтэ мэдээсэжэ байха механизм мүн болохо болоно. Хэрбээ зарим нэгэн гүрэнүүд болбол агуу-ехэ союзна державануудай заабариин еһоор Германида дай соносхоогүй ба тэрээндэ эсэргүү зэбсэгтэ хүсэнүүдые табяагүй, харин бусад аргаар Германида эсэргүү тэмсэлдэ өөрынгөө туһаламжа хүргэһэн байгаа һаа, — тэдэ гүрэнүүд болбол германска эб найрамдалай договорой бэлэдхэлдэ хабаадалсаха эрхэеэ хаһагдаха еһогүй байна.

Д. Маршалл болбол урда тээнь үгэ хэлэһэн Э. Бевин шэнги, германска эб найрамдалай договорой бэлэдхэлдэ Ираниие хабаадуулалсаха тухай асуудалые дайраһан байна.

— Албани болбол Германида дай соносхоогүй юм гэһэнэй үндэһөөр тэрээниие эб найрамдалай договорой бэлэдхэлдэ хабаадуулхые арсаһан арсалта болбол мүн баһа Дани тушаа табигдаха еһотой байна, — гэжэ В. М. МОЛОТОВ хэлэбэ. — Теэд. Данида онсо байдал олгогдоһон байна; тиимэ хадаа мүн баһа иимэ байдал Албанида бидэнэр олгохо еһотой байнабди. Албани болбол өөрынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдээр гитлеровскэ Германида эсэргүү дайнда союзнигуудай тала барижа хабаадалсаһан туладань энэ ябадал бүришье шухала болоно гээшэ.

Албани болбол Италитай баталха эб найрамдалай договорые зүбшэн хэлсэхэн Парижска Амгалан тайбанай конференци дээрэ союзна держава боложо хабаадалсаагүй байна гэжэ эндэ тэмдэглэһэн байгаа, — гэжэ В. М. Молотов үргэлжэлнэ. — Теэд, Италитай баталха эб найрамдалай договорые зүбшэн хэлсэжэ байха үедээл бидэнэр Албани хадаа Италиһаа репараци абаха дүүрэн эрхэтэй гэжэ һүүлэй һүүлдэ ойлголсоһон ба эдэ репараци нуудые тэрээндэ олгоһон байна ха юм бибди. Италитай баталһан эб найрамдалай договорой еһоор, Албани болбол энэ договорто нэгэдэһэнэйнгээ һүүлдэ тус договорой талаар Нэгэдэмэл державануудай нэгэн дээрэ тоологдохо гэжэ баталагдаһан байха юм. Эдэ шиидхэбэринүүд болбол гитлеровскэ Германида эсэргүү дайнда харуулһан Албаниин аша габьяада сэгнэлтэ үгэһэн байна гээшэ. Теэдшье, Парижска конференциһээ урда тээнь тиимэ сэгнэлтэнүүд тэрээндэ үгтэһэн байгаа.

Советскэ делегаци болбол германска договорой бэлэдхэлдэ хабаадуулхын түлөө Ираниие уриха тухай асуудал Орлогшонорой зүблөөн дээрэ табиһан байна гэжэ В. М. МОЛОТОВ һануулан хэлэбэ. Советскэ Союз ба Великобритани болбол бүри 1942 ондо тусхайта уялгануудые Иранда үгэһэн байха юм гэжэ тэрэ заан хэлэбэ. Бүри тэрэ үедэ Советскэ Союз ба Великобритани болбол эб найрамдалай хэлсээнүүдтэ Иранай ашаг туһануудтай сэхэ холбоотой асуудалнуудай талаар бусад союзна талануудтай нэгэн адли эрхэтэйгээр Ираниие түлөөлүүлхын дэмжэлгэ үгэхэ байнабди гэжэ мэдүүлһэн байха юм. Советскэ Правительство болбол энэ һанамжые дэмжэглыт гэжэ Министрнүүдэй Соведые гуйха байна.

Ж. БИДО болбол германска договорой бэлэдхэлдэ хабаадажа байгаа органуудые дан үлүү ехээр үргэдхэхэ ябадалда арсаха байнабди гэбэ. Тэрэ болбол Информационно-консультативна зүблөөнэй состав тухай асуудалые Министрнүүдэй орлогшодой үзэмжэдэ дамжуулан үгэхэ гэжэ дурадхаба.

Иран болбол германска эб найрамдалай договорой бэлэдхэлдэ хабаадуулагдахын түлөө уригдаха еһотой гэжэ Э. БЕВИН ба Д. МАРШАЛЛ зүбшөөбэ.

Министрнүүд болбол Информационно-консультативна зүблөөнэй состав тухай асуудалые өөрынгөө орлогшонорой үзэмжэдэ дамжуулан үгэхэ гэжэ шиидхэбэ.

Министрнүүд болбол германска эб найрамдалай договорые бэлэдхэхэ процедурын саашанхи пунктнуудые зүбшэн хэлсэжэ оробо.

Д. МАРШАЛЛ болбол Амгалан тайбанай конференциие татаха тухай хэлэхэ зуураа, германска договорой текст болбол гурбанай хоер хуби голосуудай ехэнхеэр тогтоон абтаһан конференциин һайшаалай үндэһэн дээрэ зохеогдохо еһотой ба мүн юрын ехэнхи дуугаар абтаһан һайшаалнууд тоодо абтаха еһотой байна гэжэ мэдүүлбэ. Амгалан тайбанай конференциин дүүрэһэн хойно германска договорой анха түрүүшын текст бэлэдхэһэн Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй дүрбэн членүүд болбол тус договорой һүүлшын текст зохеохо еһотой. Энэ һүүлшын текст болбол Германитай дайнай байдалда байһан гүрэнүүдэй гар табилгада үгтэхэ еһотой байна. Саашань Д. Маршалл болбол эб найрамдалай договороор Германида ашагдаха еһотой уялгануудые дээрэ зогсожо хэлээд, энэ асуудалые ерээдүйн, германска конституцитай холбоһон байха юм. Тиибэшье союзнигууд болбол Германиһаа үгэ дуугүйгөөр бэеэ тушаахын эрилтэ табиһан болохолоороо, тус тусгаар политическэ ажал-ябуулгашад хадаа энэ эб найрамдалай журамжуулгада гараа табиха гү, али энэ журамжуулгые ратификацилхын түлөө голосовалха хүндэ ашаа бэе дээрээ даажа абаха уялгатай бэшэ байха еһотой. Немецүүд Германиин шэнэ конституциие баталжа абахадаа, тэдэнэр болбол тус договорые дүүргэхын уялгануудые өөр дээрээ даажа абаха байна.

Американска делегациин дурадхалнуудые тон наринаар шэнжэлжэ үзэхэ хэрэгтэй байна, гэбэшье тус дурадхалнууд болбол эндэ хэлсэгдэжэ байгаа асуудалнууд тушаа саашанхи буляалдаата хэлсээнэй үндэһэ һуури боложо шадаха байна гэжэ Ж. БИДО мэдүүлбэ. Тиибэшье французска делегаци болбол германска харюусалгата түлөөлэгшэдые өөрынгөө үзэл һанамжануудые хэлэхынь түлөө уриха тушаа өөрынгөө һанамжые мүнөө үедэ мэдээсэн хэлэжэ шадахагүй байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Минии һанахада ямар түлөөлэгшэдые уриха еһотойб гэһэн тон орео хэсүү асуудал эндэ дайрагдаһан байна гэжэ Бидо тэмдэглэбэ. Энэ асуудалые улам саашань хаража үзэхэ хэрэгтэй байхань дамжаггүй.

Маршаллын оруулһан дурадхалнууд болбол британска делегацида «тон ехэ һэжэгүүдые» түрүүлнэ гэжэ Э. БЕВИН мэдээсэбэ. Германска эб найрамдалай договорто хэн гараа табиха еһотойб гэһэн асуудал болбол һүүлдэ һүүлдэ юристнүүдээр шиидхэгдэхэ еһотой байна гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Бевин болбол Версальска эб найрамдалай договорые бэлэдхэһэн журам ба мүнөө үедэ хараалагдажа байгаа процедура хоерой хоорондын илгаае тэмдэглэбэ. Мүнөө үедэ бидэнэр болбол бүхэдэлхэйн олониитын һанал бодолнуудтай зүбшэлдэжэ байна бди, — гэжэ тэрэ хэлэбэ, — нүгөө талаһаа, мүнөө зохеогдожо байгаа договор болбол демократическа хүгжэлтынгөө процесстэ союзнигуудай хиналта доро байгуулагдаха германска гүрэнөөр тогтоон абтаха байна.

— Эб найрамдалай договор болбол тус договорые тогтоон абажа шадаха гэжэ тоологдоһон Центральна правительствын Германида байгуулагдаһан хойно гар табигдаха еһотой гэһэн советскэ дурадхал болбол түбэгтэйхэн байна, — гэжэ Бевин мэдүүлбэ. — Энэ хадаа эб найрамдалай договорые баталха ябадал үни удаан саг соо хойшоолуулагдаха гэһэнэй удхатай байжа болохо байна, энэ хадаа эндүүрэл байха байгаа. Эб найрамдалай договорто гар табигдаха үедэ германска правительство байгуулагдаһан байгаа һаань, тус договорто гараа табихаһаан урид тэрээндэ өөрынгөө һанамжануудые хэлэхэ арга-боломжо үгтэхэ еһотой байгаа. Теэд Амгалан тайбанай конференци дээрэ союзнигуудтайгаа зүбшэхэ ябадалые Германида центральна правительствын байгуулагдаха саг хүртэр хойшолуулха хэрэггүй байна.

В. М. МОЛОТОВ болбол хэлэгдэһэн үгэнүүд тушаа өөрынгөө түрүүшын һанамжануудые хэлэбэ.

— Мүнөөдэрэй заседани хүртэр германска эб найрамдалай договорой проектые бэлэдхэхэ процедура тухай ба энэ договорые тогтоон абаха журам тухай асуудалай талаар американска правительствын һанамжа манда мэдэгдээгүй байһан юм, — гэжэ В. М. Молотов хэлэбэ. — Мүнөө һаяхан лэ бидэнэр энэ асуудалай талаар г-н Маршаллын мэдүүлгые дуулаад байнабди. Советскэ делегаци болбол американска делегациин дурадхалые дүтын үдэрнүүдэй турша соо шэнжэлжэ үзөөд, эдэ дурадхалнууд тухай өөрынгөө һанамжые хэлэхэ байна.

Советскэ делегаци болбол Германитай баталха эб найрамдалай договорые бэлэдхэхэ жүрам тухай асуудалай талаар г-н Бидогой хэлэһэн һанамжануудта мүн баһа анхарал ехэтэйгээр хандаха байна.

Эндэ хэлсэгдэжэ байгаа асуудалнуудай детальнуудые дайрангүй хэлэхэдэ, минии һанамжаар, г-н Бевинэй хэлэһэн үзэл һанамжануудболбол юрэ дээрээ советскэ делегациин баримталжа байгаа үзэл һаналда тааруу байна, — гэжэ В. М. Молотов үргэлжэлнэ.

Яабашье хадаа советскэ делегаци болбол германска эб найрамдалай договорто германска правительство гараа табиха еһотой гэһэн үзэл баримталдаг байна.

Манай орлогшонорһоо бидэнэй абаһан энэ элидхэл соо германска правительствые тэрээнэй һанамжануудые хэлүүлхын түлөө хабаадуулха тухай асуудалай талаар британска правительствын үзэл бодол бэшээтэй байна. Британска правительствын үзэл һанал болбол иимэ үгэнүүдээр бэшэгдэһэн байна гэбэл: «Яабашье эб найрамдалай договорто германска правительствын гар табихаһаань урда тээ энэ договорой проект тушаа өөрынгөө һанамжануудые хэлэхэ арга-боломжонуудые тус правительствын түлөөлэгшэдтэ олгохо хэрэгтэй байна». Хэрбээ энэ дурадхал зүб юм һаань. — харин бидэнэр зүб гэжэ һанана-бди, — германска правительство болбол өөрынгөө һанамжануудые конференциин хойто тээ хэзээ нэгэтэ ба ямар нэгэн газарта хэлэхэ бэшэ харин Амгалан тайбанай конференци дээрэ хэлэжэ шадаха байна гэһэн зүйл иимэ дурадхал дээрэһээ уламжалан гараха байна.

Дээрэ минии эшэ татаһан британска правительствын дурадхал дээрэһээ харахада, Ам конференци татагдаа конференци болбол ж жануудые хэлэжэ ломжо германска п олгохо еһотой байна болоно гэжэ советск нана. Итали тушаа даһан үгэнүүд туша журам баримтал Теэд иимэ журам бо правительствын зүб дүүргэхын түлөө, байлгахын тула үлэ тай байха юм.

Германиие демокра лөө хэмжээ-ябуулга зайлашагүй гэжэ би зүбшөөнэбди. Эдэ х нуудай үрэнүүд дээрэ демократическа пра болохо еһотой байна. тельство бии болгох сэлнүүдые бэлэдхэхы нэр энэ дары орол Германи болбол эб договорые дүүргэхэ х байхын түлөө тус д германска правительст билга хэрэгтэй б өөрынгөө үгые В. М. М гэнэ.

***

Германска эб найра ворые бэлэдхэхэ про шэн хэлсэлгэ болбол Г рэгүүдэй Министрнүү удаадахи заседани дэ хэ байна.

Австрийска асуудал тушаа Гада Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Орлогш зүблөөн дээрэ

Мартын 25-да Австри тушаа Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Орлогшонорой зүблөөн болбол экономическа асуудалнууд тухай экспертнүүдэй элидхэлые зүбшэн хэлсэжэ дүүргэһэн ба австрийска договорой сэрэгэй статьянуудые хаража үзэлгээ дахин үргэлжэлһэн байха юм.

Австрида байлгахые зүбшөөхэ хуурай газарай армиин тоо тухай асуудалые дахин зүбшэн хэлсэжэ, Министрнүүдэй орлогшонор болбол Австриин хуурай газарай сэрэгүүдэй тоо 53 мянган хүнһөө дээшэ байха еһогүй гэжэ нэгэн һаналда оробо. Мүн буу зэбсэгэй тусхайта зүйлнүүдые хоримжолхо тухай статья тушаа нэгэн һанал дүүрэнээо туйлагдаба.

Саашань политическэ тогтоолнуудай бүлэгые дахин хаража ороод Министрнүүдэй орлогшонор болбол нацистска организацинуудые тарааха ябадал хараалһан статья тушаа нэгэн һаналда ерэһэн байна.

Союзническа комисс ябуулгануудаа эрхилж тогтоон абтаһан ба ф рам байгуулалтануудые Австрида демократи муудые тогтоохо гэ хуулинуудые хүсэндэ хай статьянуудые зүб үедэ нилээд удаан бу рэлдөөнүүд гараһан ба легациин түлөөлэгшэдэ дэб ондо ондоо һа Министрнүүдэй Советтэ үгэхэ гэжэ шиидхэгдэ

Урдань мэдээсэгдэһэ стрийска асуудал туш нүүдэй орлогшонор бол ска договорой проекты тухай өөрынгөө элидхэ 29-дэ Министрнүүдэй жуулан үгэхэ еһотой

Мүнөөдэр орлогшоно пертнүүдые томилжо, дэй Советтэ дамжуул хэлые зохеохо даалга үгэһэн байна. (ТАСС).

Боксын талаар хүүгэдэй мүрысөөн

Улан-Удэ городто хүүгэдэй спортивна һургуулинуудай хоорондо боксын талаар мүрысөөн болобо Мүрысөөндэ физкультура ба спортын хэрэгые эрхилхэ Республиканска Комитедэй һургуули ба районой арадай гэгээрэлэй таһагай һургуулинуудһаа хамта 62 хүн хабаадалсаа. Боксернуудай дунда бүрядууд олон бии. Иимэ мүрысөөн Улан-Удэ городто анха түрүүшынхеэ үнгэргэгдөө. Тус мүрысөөндэ категориннуудые абажа, түрүү һуурида гарагшад гэхэдэ: Богданов, Каляев ба бусад болоно.

Мүрысөөндэ хабаадалсагшадта 3-дахи разряд олгогдожо, тэдэнэртэ грамота ба үнэтэ бэлэгүүд үгтэһэн байна. Туйлагдаһан энэ амжалта хадаа хүүгэдэй спортивна һургуулинуудай хахад жэл соо һайнаар хүндэлмэрилһэнэйнь аша мүн болоно. Боксын талаар залуу тренернүүд нухэд Гусев ба Ваксман гэгшэд өөһэдынгөө зорилгые гүйсэдхэжэ шадаа.

Апрель һарада үнгэргэгдэхэ эдин боксернуудай ниитэ городой мүрысөөндэ бэлэдхэл хэглэжэ байна.

А. Маковский.

Пионер Володиин һэрэмжэ

Суулгын 7 жэлэй һургуулиин байшан нэгэ үдэшэ булангһаа шатажа эхилһэн байна. Тиихэдэнь МТС-эй хүдэлмэришэн Рютинай хүбүүн, 11 наһатай Володя газаагаа малаа хаажа ябатараа галые обероһон байха юм. Тиигэн сасуугаа гэртээ гүйжэ ороод, амаржа хэбтэһэн абадаа хэлэжэрхеод, тэндэһээ айлаар гүйжэ хүнүүдтэ дуулгаһан байгаа. Хүнүүдэй сутлартар Володиин эсэгэ тэрэ галые нилээд замхааһан байна. Уданшьегүй гал унтаргаагдаа. Эсэгэ хүбүүн хоер иимэ һэрэмжэтэй ба үнэн сэхэ байһанайнгаа түлөө һургуулиин дирекцнин зүгһөө баясхаланда хүртэжэ, шагнал абаба.

Ж. С. Цыбанов.

Эхэнэрнүүдэй бу мүрысөөн

Манай республика до нүүдэй буудалгын мүрыс гэйгээр үнгэргэгдэжэ б публикын Осоавиахимай цинууд мүрысөөнэйнгөө гүүдые гаргаба. Сэлэнг химайхид тус мүрысө дэлгэрүүлээ. Энээнэй э хабаадагшадынь шалг буудалгын һайн шадаб лаа. Жэшээлхэдэ: Посл жа болохо 100 очкоһоо рендоржиева 88-ые. Ф очко гэхэ мэтээр тудаб дын комбинадай дунда һурагшад — басагад м наар бүүдаа. № 1 комат дажа болохо 500 очкоо сагаалсада оруулба. Ярууныи ба Закаменай нүүд һайн жэшээнүүдэ байна.

Энэ мүрысөөн хадаа а нэрнүүдэй сэрэгэй хэрэг ябадалда туһатай байна.

Д.

Хэрюусалгата пе орлогшо Д. Д. Лу

Хүдөө ажалай Ми Улан-Удын машинно-трактерскойдо шэнээр бүтээ һэльбэн заһаха гэжэ үгэгшэд бүгэдөөрөө эдэ оной апрелиин 1 болтор абаха еһотой.

Худалдажа абаагүй х захһан юумэнь наймаа болоно.

Мүн тэндэ түмэршэ д зеровшик, балташа. сле нигууд, электригүүд боло картотетчик хэрэгтэй бай

ГПС-эйн системын „По автелиин правлени болбо январиин 1 болтор захи һэн хүнүүд хадаа, тэр юумээ 1947 оной апрелиин бусаажа абаха ёһотой г нэ. Дурсгдаһан болзорто абтаагүй захилнууд най гагдаха болоно.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора — 23, АТС — 1-80; зам. редактора — 23; ответ. секретаря — 3-23; отделов: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства — 3-23 (2 зв.); культуры и быта, промышленности и транспорта — 4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов — 4-52 (2 зв.); об'явлений — 2-64 (2 зв.).

Н—00324. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж